

TILSYNS- RAPPORT

2022

Avslag på søknad om akkreditering av fagskoleutdanning

Sykdomslære og legemidler for helsefagarbeidere i
arbeid med den eldre pasienten i
kommunehelsetjenesten ved Kompetansesenteret
for høyere yrkesfaglig utdanning AS

NOKUT – Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen – er et faglig uavhengig forvaltningsorgan under Kunnskapsdepartementet.

NOKUTs samfunnsoppdrag, oppgaver og faglige uavhengighet er definert i universitets- og høyskoleloven og er nærmere spesifisert i forskrifter. I tillegg utfører NOKUT tilsyns- og forvaltningsoppgaver etter delegasjon fra departementet.

Formålet med NOKUTs virksomhet er å sikre og fremme kvalitet i utdanning ved

- å føre tilsyn med, informere om og bidra til å utvikle kvaliteten på norske utdanninger og institusjoner
- å godkjenne og informere om utenlandsk utdanning og informere om mulighetene for godkjenning av utenlandsk utdanning og kompetanse i Norge

NOKUTs arbeid skal bidra til at samfunnet kan ha tillit til kvaliteten i norsk høyere utdanning, høyere yrkesfaglig utdanning og godkjent høyere utenlandsk utdanning.

NOKUT bruker rundt 900 eksterne eksperter i akkrediteringer, tilsyn, evalueringer, godkjenning av utenlandsk utdanning og prosjekter.

Du kan lese mer om arbeidet vårt på nokut.no.

NOKUT er sertifisert som miljøfyrtårn

Institusjon	Kompetansesenteret for høyere yrkesfaglig utdanning AS, organisasjonsnummer 926341324
Fagskoleutdanningens navn	Sykdomslære og legemidler for helsefagarbeidere i arbeid med den eldre pasienten i kommunehelsetjenesten
Utdanningsform	Nettbasert
Sakkyndige	Ingvild Skjetne, Signe Tretteteig, Kirsten Flaten og Tommy Raaen
Dato for vedtak	14.01.2022
NOKUTs saksnummer	21/07612

© NOKUT Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen skal NOKUT oppgis som kilde.

Hva søknaden gjelder

Kompetansesenteret for høyere yrkesfaglig utdanning AS søkte NOKUT til søknadsfristen 25. august 2021 om akkreditering av *Sykdomslære og legemidler for helsefagarbeidere i arbeid med den eldre pasienten i kommunehelsetjenesten* som fagskoleutdanning.

Utdanningen er

- 60 studiepoeng
- nettbasert

Innhold

Hva søknaden gjelder.....	3
1 Vedtak	5
2 Gjennomgang av de generelle kravene til nye søkere	7
2.1 Om institusjonen.....	7
2.2 Lokal forskrift og ordninger for klagenemnd og klagebehandling.....	7
2.3 Læringsmiljø, studentombud og studentorganer	10
2.4 Styringsordning	12
2.5 System for kvalitetssikring.....	14
3 Gjennomgang av kravene for fagskoleutdanning	21
3.1 Studieplan	21
3.2 Beskrivelse av infrastruktur	22
3.3 Utdanningens navn	23
3.4 Utdanningens faginnhold og struktur	24
3.5 Undervisnings-, lærings- og vurderingsformer	26
3.6 Samarbeid med aktører i yrkesfeltet	27
3.7 Overordnet læringsutbyttebeskrivelse	29
3.8 Omfang og nivå	32
3.9 Internasjonale standarder, konvensjoner og avtaler.....	33
3.10 Opptakskrav	33
3.11 Politiattest	35
3.12 Skikkethetsvurdering.....	36
3.13 Fagmiljø og sensorer	38
Vedlegg 1: Læringsutbyttebeskrivelser	48
Vedlegg 2: Sakkyndige.....	49

1 Vedtak

De faglige kravene for akkreditering av Sykdomslære og legemidler for helsefagarbeidere i arbeid med den eldre pasienten i kommunehelsetjenesten, 60 studiepoeng, nettbasert undervisning, ved Kompetansesenteret for høyere yrkesfaglig utdanning AS er ikke oppfylt. NOKUT akkrediterer derfor ikke utdanningen.

Følgende krav er ikke oppfylt:

- Fagskoletilsynsforskriften § 2-1 tredje avsnitt bokstav b (utdanningens faginnhold og struktur)
- Fagskoletilsynsforskriften § 2-1 andre avsnitt (overordnet læringsutbyttebeskrivelse)
- Fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første og tredje avsnitt (fagmiljøet som er tilknyttet utdanningen)
- Fagskoletilsynsforskriften § 2-3 annet avsnitt bokstav a (faglig ansvarlig)

I kapittel 2 og 3 har vi begrunnet vedtaket.

Vi har fattet vedtaket med hjemmel i

- lov om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleloven) § 5
- forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleforskriften) § 47
- forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleforskriften) kapittel 5

Vedtaket gjelder utdanningen som er beskrevet i søknaden NOKUT mottok til søknadsfristen 25. august 2021.

Dere kan klage på vedtaket

Dere kan klage på dette enkeltvedtaket til oss. Klagefristen er tre uker etter at dere har mottatt vedtaket. Klagen skal nevne vedtaket dere klager på, og de endringene dere ønsker i vedtaket. Dere bør også begrunne klagen.

Dere kan ikke klage på vurderinger vi har gjort av det faglige innholdet i utdanningstilbudet. Det dere kan klage på er

- saksbehandlingsfeil, altså at NOKUT ikke har gjennomført saksbehandlingsprosessen på lovlig måte
- rettsanvendelsesfeil, altså at NOKUT har brukt feil del av regelverket, eller brukt regelverket feil
- feil faktum, altså at NOKUT har lagt til grunn feil faktagrunnlag for vår vurdering
- maktmisbruk
- urettmessig forskjellsbehandling

Dersom vi opprettholder vedtaket på tross av klagen, videresender vi klagen til klagenemnda for vedtak fattet av NOKUT. Klagenemnda fatter endelig vedtak. Dere har rett til innsyn i dokumentene i saken.

Reglene om klage framgår av forvaltningsloven:

- Klagerett på enkeltvedtak – § 28
- Klagefrist – § 29
- Innholdet i klagen og hvem den skal rettes til – § 32
- Klageinstans – §§ 32 og 33
- Klageinstansens vedtak er endelig – § 28
- Retten til innsyn i dokumentene i saken – § 18

Forholdet mellom NOKUTs vedtak og forvaltningsloven, og at dere ikke kan klage på faglige vurderinger, går fram av fagskoleforskriften § 55.

Se også informasjon om NOKUTs klagenemnd i studiekvalitetsforskriften kapittel 7.

2 Gjennomgang av de generelle kravene til nye søkere

Vi vurderer at dere oppfyller de generelle kravene til nye søkere.

Hvordan vi har vurdert denne søknaden opp mot forrige søknad

Dokumentasjonen i søknadene vi vurderer her er i stor grad lik dokumentasjonen som dere sendte inn i forrige søknadsrunde – jf. sak 21/01713, 21/01714, 21/01716 og 21/01717. Alle disse søknadene hadde lik dokumentasjon når det gjelder de generelle kravene som ikke er knyttet til utdanningen, og som vi behandler i dette kapitlet (kapittel 2).

Vi vurderer i utgangspunktet bare de kravene eller deler av krav som dere i siste søknadsrunde ikke hadde oppfylt. Krav eller deler av krav som vi tidligere har vurdert er oppfylt i søknadene, vurderer vi ikke på nytt. Dette er forutsatt at det ikke har skjedd noen vesentlige endringer i innholdet i dokumentasjonen i søknaden. I de tilfellene dere har foretatt vesentlige endringer eller sendt inn ny dokumentasjonen, vurderer vi om ny dokumentasjon er i samsvar med kravene i regelverket. Det vil gå frem av hvert krav dersom vi ikke har vurdert hele dokumentasjonen på nytt.

Vår tidligere vurdering følger som vedlegg, «Veglegg_Gjennomgang av kravene for å bli fagskole V2021».

2.1 Om institusjonen

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoleloven § 13 tredje avsnitt:

«Alle fagskoler skal være registrert i Enhetsregisteret.»

Det kreves at fagskolen er registrert i Enhetsregisteret.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at fagskolen er registrert i Enhetsregisteret, jf. fagskoleloven § 13 tredje avsnitt.

2.2 Lokal forskrift og ordninger for klagenemnd og klagebehandling

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoleloven §§ 16 fjerde avsnitt og 21 femte avsnitt, og fagskoleforskriften §§ 9 andre og sjuende avsnitt og 27 første og tredje avsnitt:

Fagskolens egen forskrift skal ha informasjon om

- opptak
- eksamener, prøver og annet arbeid og
- eventuell skikkethetsvurdering

Fra fagskoleloven § 20 og kapittel 5:

Fagskolen skal ha ordninger og prosedyrer for klagenemnd og klagebehandling.

Fagskoleloven og fagskoleforskriften stiller krav om at alle fagskoler har sin egen forskrift. Forskriften skal inneholde informasjon om opptak, eksamener, prøver og annet arbeid, og eventuelt skikkethetsvurdering. Forskriften må videre inneholde fagskolens navn, når forskriften er vedtatt og henvisning til bestemmelsene som gir hjemmelen til forskriften. Fagskolens styre må vedta forskriften.

Fagskolens forskrift må ha egne regler om opptak med informasjon om kravene til formell utdanning eller tilsvarende realkompetanse som gir opptak til fagskolen, jf. fagskoleloven § 16 fjerde avsnitt. Forskriften kan henvise til studieplanene for mer detaljert informasjon om opptak til hver av utdanningene fagskolen tilbyr. Videre må forskriften inneholde regler om opptak med informasjon om kravene til norskkunnskaper for søkere med videregående opplæring fra land utenfor Norden, jf. fagskoleforskriften § 9 andre avsnitt tredje setning. Endelig må forskriften inneholde informasjon om det stilles språkkrav i engelsk, og i så fall om søkere må dokumentere kunnskaper i engelsk på minimum nivå B1 eller B2 i Europarådets referanserammeverk for språk, jf. fagskoleforskriften § 9 sjuende ledd.

Forskriften må videre inneholde informasjon om gjennomføring av eksamener, prøver og annet arbeid, jf. fagskoleloven § 21 femte avsnitt første setning. Dette omfatter vilkår for å gå opp til en eksamen eller prøve på nytt, adgangen til en ny praksisperiode og oppmelding. Hvis fagskolen har flere utdanninger, må det stå tydelig i forskriften om det er forskjeller i reglene for eksamener, prøver og annet arbeid for de ulike utdanningene.

Hvis fagskolen har utdanninger hvor det skal gjennomføres skikkethetsvurdering, jf. fagskoleforskriften § 27, må forskriften si hvilke utdanningen dette gjelder, jf. fagskoleforskriften § 27 første avsnitt andre setning.

Fagskolen må ha ordninger og prosedyrer for klagenemnd og klagebehandling som er i samsvar med fagskoleloven § 20 og kapittel 5. Fagskolen må opprette en lokal klagenemnd som skal behandle klager over enkeltvedtak, jf. § 20 første avsnitt første setning. Kapittel 5 i fagskoleloven omhandler studenters rettigheter og plikter, og omhandler blant annet rett til begrunnelse og klage på karakterfastsetting. Fagskolen må sørge for å ha ordninger og prosedyrer som sikrer studentenes rettigheter og plikter, og må ha en klagenemnd som oppfyller kravene i fagskoleloven § 20.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at regelverk og forskrift er i tråd med kravene, jf. fagskoleloven §§ 16 fjerde avsnitt og 21 femte avsnitt, og fagskoleforskriften §§ 9 andre og sjuende avsnitt og 27 første og tredje avsnitt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Når vi her sier «forskriften» eller bare oppgir paragrafer, viser vi til deres lokale forskrift.

Dokumentasjonen i søknaden vi vurderer her er i stor grad lik dokumentasjonen som dere sendte inn i forrige søknadsrunde – se forklaring på hvordan vi vurderer opp mot forrige søknad i starten av kapittel 2.

De bestemmelsene i forskriften som ikke var i tråd med kravene i fagskoleloven og fagskoleforskriften i forrige søknad, var:

- bestemmelser om opptak for studenter med utenlandsk utdanning utenom Norden (språkkrav)
- bestemmelser om opptak på bakgrunn av realkompetanse (regler om hva realkompetansen skal vurderes opp mot i NKR)
- bestemmelser om godskriving (regler om at godskriving er en skal-bestemmelse)
- bestemmelser om studentorgan (reguleringer som dere ikke hadde hjemmel til)

Dere har gjort følgende endringer på disse punktene:

Dere har

- i forskriften § 2-4 (3) bokstav e fastslått at språkkravet i norsk er minimum nivå B1 på norskprøven
- i forskriften § 2-3 (6) angitt at realkompetansen skal vurderes opp mot nivå 4 i NKR
- i forskriften § 2-9 (1) fastslått at dere skal godskrive emner fra andre fagskoleutdanning som oppfyller de faglige kravene
- i forskriften § 7-1 fjernet bestemmelser som pålegger plikter og angir sammensetningen til og driften av et studentråd
- i stedet fastslått i forskriften § 7-1 (2) at studentene hvert år oppretter et studentorgan med tillitsvalgte fra hver klasse som skal ivareta deres interesser og fremme deres synspunkter

Dere har også valgt å gjøre språklige og innholdsmessige endringer i samsvar med de fleste av våre anbefalinger.

Dere har for øvrig gjort enkelte språklige endringer og tilføyelser.

Vurdering

Dere har gjort endringer i forskriften når det gjelder opptak, godskriving og studentorganer der den i forrige søknad ikke var i samsvar med regelverket. Endringene gjør at dere på disse punktene nå er i samsvar med regelverket. Vi vurderer ellers at de presiseringer og endringer dere har gjort, delvis på vår anbefaling, oppfyller og er i samsvar med sentralt regelverk.

Kravet er oppfylt.

Dere har fortsatt noe som ser ut som retningslinjer for hvordan studentorganet skal settes sammen. Vi ser at dette er den måten det vanligvis gjøres på, men anbefaler at

dere i stedet for å fastslå hva studentene skal gjøre, angir det som en plikt for fagskolen å tilrettelegge for valg av tillitsvalgte og opprettelsen av studentorganet.

2.3 Læringsmiljø, studentombud og studentorganer

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoleloven § 14 andre, tredje og fjerde avsnitt:

«Studentorgan og studentrepresentasjon

(2) Styret skal legge forholdene til rette slik at studentorganene kan drive sitt arbeid på en tilfredsstillende måte.

(3) Studentorganene skal høres i alle saker som angår studentene.

(4) Studenter skal være representert i alle kollegiale organer som tildeles beslutningsmyndighet ved en fagskole».

Fra fagskoleloven § 14 a første avsnitt:

«Styret skal sørge for at alle fagskolestudenter har tilgang til et studentombud.»

Fra fagskoleloven § 15 første avsnitt første og andre setning:

«Styret har det overordnede ansvaret for studentenes læringsmiljø. Styret skal, i samarbeid med studentorganene, legge forholdene til rette for et godt og inkluderende læringsmiljø.»

Fagskoleloven stiller krav til læringsmiljø, studentombud og studentorganer, jf. fagskoleloven §§ 14, 14 a og 15.

Fagskoleloven § 14 stiller krav til fagskolens tilrettelegging for studentorganer. Bestemmelsens andre ledd slår fast at tilfredsstillende arbeidsforhold er en forutsetning for at studentorganene skal kunne drive sin aktivitet. Det ligger i dette at fagskolen, sammen med studentorganet, må vurdere hvorvidt det er behov for lokaler og kontorutstyr og en rimelig dekning av utgifter for at studentorganet skal kunne fungere. Hva som er tilfredsstillende og rimelig må vurderes konkret og vil kunne variere avhengig av fagskolens størrelse. Studentorganene skal høres i alle saker som angår studentene, jf. bestemmelsens tredje ledd, og fagskolen må legge til rette for at studenter skal være representert i alle kollegiale organer som tildeles beslutningsmyndighet ved en fagskole, jf. fjerde ledd. Kravet til samarbeid og involvering av studentorganer kommer i tillegg til kravet i fagskoleloven § 10 første avsnitt andre setning om studentpresentasjon i fagskolens styre.

Fagskoleloven § 14 a første avsnitt bestemmer at styret skal sørge for at alle fagskolestudenter har tilgang til et studentombud. Det sentrale er at alle studenter skal ha tilstrekkelig tilgang til et studentombud, og ordningen må dermed organiseres på en måte som muliggjør dette. Fagskolene velger selv hvordan de vil organisere ordningen såfremt studentene har tilstrekkelig tilgang til studentombudet. Fagskolene kan ha et eget studentombud eller samarbeide med andre institusjoner. Det kreves ikke at studentene skal kunne ha fysisk kontakt med ombudet. Fagskolen må redegjøre for hvordan studentenes tilgang til studentombud skal sikres, og må sørge for at det ikke er et for stort antall studenter på samme studentombud.

Det følger av fagskoleloven § 15 første avsnitt første og andre setning at det er styret som har det overordnede ansvaret for studentenes læringsmiljø og at styret, sammen med studentorganene, skal

legge forholdene til rette for et godt og inkluderende læringsmiljø. Det er i forarbeidene lagt til grunn at begrepet «læringsmiljø» omfatter alle faktorer som kan påvirke studentene i en studiesituasjon. Institusjonen har følgelig bare ansvar for de elementer av læringsmiljøet som med rimelighet kan anses å være innenfor utdanningsinstitusjonens kontrollsfære. Dette skal imidlertid ikke tolkes snevert. Fagskolens arbeid med å sikre et fullt forsvarlig lærings- og arbeidsmiljø må være systematisk og få nødvendig oppmerksomhet, prioritet og budsjetttildelinger. Det sentrale er at styret «legger forholdene til rette» for et «godt og inkluderende» læringsmiljø. Institusjonen kan ikke garantere et godt og inkluderende læringsmiljø, men må jobbe aktivt for et slikt læringsmiljø. Kravene til et «godt og inkluderende» læringsmiljø omfatter både det fysiske og psykososiale miljøet, og er nærmere presisert i bestemmelsens tredje ledd. Fagskolen må redegjøre for hvordan de vil tilrettelegge for samarbeid med studentorganer om å skape et godt og inkluderende læringsmiljø.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at beskrivelsene av studentorganet, studentombud og læringsmiljø er i tråd med kravene, jf. fagskoleloven §§ 15 første avsnitt første og andre setning, 14 a og 14 andre til fjerde avsnitt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Tilrettelegging for og samarbeid med studentorgan

Dere har et eget kapittel i deres lokale forskrift om studentorgan, studentrepresentasjon og studentenes læringsmiljø. Dere oppgir at dere vil stimulere til opprettelsen av studentråd som ivaretar studentenes interesser og fremmer deres synspunkter. Dere har blant annet oppgitt følgende:

- Studentene oppretter studentorgan hvert år med tillitsvalgte fra hver klasse innen fire uker etter skolestart
- Rektor legger til rette for at de kan drive arbeidet
- Studentorganet høres i alle saker som angår studentene
- Studentene skal være representert i alle kollegiale organ med beslutningsmyndighet

Samarbeid om læringsmiljø

Dere vil opprette et læringsmiljøutvalg etter skolestart som skal være rådgivende i saker som gjelder læringsmiljøet. Mandatet og sammensetning går frem i et eget vedlegg til kvalitetssystemet. Utvalget skal bestå av en faglig ansvarlig, en utdanningsfaglig ansvarlig og to studenter. Studentene oppnevnes etter innstilling fra studentrådet. Administrasjonen er sekretariat.

Fra mandatet går det frem at utvalget også skal ha en pådriverrolle for et godt læringsmiljø som dere har definert til å gjelde fysisk, organisatorisk, psykososialt, pedagogisk og digitalt. Dere har videre definert mål og tiltak for arbeidet med disse områdene av læringsmiljøet.

Det går frem av spørreundersøkelsen i et vedlegg til kvalitetssystemet at studentene skal gi tilbakemelding på læringsmiljøet i spørreundersøkelsene.

Studentombud

Det fremgår av vedlegg at dere har inngått avtale med studentombud med to andre fagskoler. Det går ikke frem om studentombudet er ansatt/engasjert, selv om det står at studentombud skal være på plass 1.8.2021.

Dere har i avtalen angitt rammene for ordningen som er i samsvar med regelverket.

Vurdering

Tilrettelegging for og samarbeid med studentorgan

Vi vurderer at dere har beskrevet tilstrekkelig hvordan dere vil tilrettelegge for studentorganer ved å konkretisere hvordan dere vil tilrettelegge for valget av studentorgan. Dere angir i deres forskrift de forpliktelsene dere har etter fagskoleloven om å høre studentene, og sørge for at de er representert i besluttede organer.

Dere har ikke gitt så mye informasjon om hvordan samarbeidet med selve studentorganet skal gjennomføres og tilrettelegges generelt, for eksempel faste møtesteder og -tidspunkt med ledelsen. Vi legger til grunn at dere får formalisert dette i en eventuell fagskoledrift.

I beskrivelsen av samarbeidet om læringsmiljøet og studentinvolvering i kvalitetsarbeidet (se kapittel 2.5.5) beskriver dere gjennomføringen av samarbeidet tydelig. Selv om studentorganet ikke direkte er partneren i dette, er deltakelsen basert på valg gjort av studentene eller studentorganet. Studentene/studentorganet står fritt til å velge representantene som sitter i studentorganet inn i samarbeidet om kvalitetsarbeidet og læringsmiljøet. Vi vurderer derfor samlet sett at kravet er oppfylt når det gjelder tilrettelegging for og samarbeid med studentene.

Læringsmiljø

Dere har opprettet et læringsmiljøutvalg. Mandatet og sammensetningen legger forholdene godt til rette for et bredt og aktivt samarbeid om læringsmiljø med studentene/studentorganet. Kravet er oppfylt.

Studentombud

Dere har inngått en forpliktende avtale om samarbeid som legger godt til rette for at kravet og tilgang til ombudet kan bli oppfylt. Vi forutsetter at vedkommende er på plass før studiestart. Dere har også gitt et mandat for ombudet i samsvar med regelverket.

Kravet er oppfylt.

2.4 Styringsordning

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoleloven §§ 9–10 om organiseringen av fagskoler:

Det stilles krav til styrets ansvar og styrets sammensetning.

Fra fagskoleloven § 12 første avsnitt andre setning:

«Styret selv skal ansette rektoren».

Det følger av fagskoleloven § 9 første ledd at alle fagskoler skal ha et eget styre, og at offentlige fagskoler og fagskoler organisert som studieforbund skal ha et styre som øverste ansvarlige styringsorgan. I fagskoleloven § 9 tredje avsnitt er det gitt en ikke uttømmende liste over styrets plikter og ansvar. Det går videre frem av fagskoleloven § 9 fjerde avsnitt at styret kan delegere sin avgjørelsesmyndighet til andre ved fagskolen, hvis det ikke følger av fagskoleloven at styret selv skal fatte vedtak. Det må gå frem av egen sak, vedtekter eller andre formelle dokumenter hvilke oppgaver styret har delegert.

Fagskoleloven § 10 første avsnitt stiller krav til styrets sammensetning. Styret skal ha minst syv medlemmer, hvor minst to skal ha bakgrunn fra relevant arbeids- eller næringsliv. Minst ett medlem skal være valgt av og blant de ansatte, og minst ett medlem skal være valgt av og blant studentene. Dersom styret har mer enn ti medlemmer, skal minst to medlemmer være valgt av og blant studentene og minst to medlemmer være valgt av og blant de ansatte. Det skal velges personlige varamedlemmer. Styrets sammensetning må være i tråd med kravene til kjønnsbalanse i likestillings- og diskrimineringsloven § 28, jf. fagskoleloven § 10 andre avsnitt. Det kreves ikke at det er oppnevnt student- og ansattmedlemmer i styret på søknadstidspunktet, men fagskolen må kunne dokumentere at student- og ansattmedlemmer vil ansettes hvis utdanningen blir akkreditert.

I henhold til fagskoleloven § 12 første avsnitt andre setning skal styret selv ansette rektoren. Styret har dermed ikke adgang til å delegere ansvaret for å ansette rektor til noen andre, jf. fagskoleloven § 9 fjerde avsnitt.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at styringsordningen er i tråd med kravene, jf. fagskoleloven §§ 9–11 og 12 første avsnitt andre setning.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Dokumentasjonen i søknaden vi vurderer under dette kravet er i stor grad lik dokumentasjonen som dere sendte inn i forrige søknadsrunde – se forklaring på hvordan vi vurderer opp mot forrige søknad i starten av kapittel 2.

I forrige søknad var ikke oppnevningen av varamedlemmer til fagskolestyret i tråd med kravene i fagskoleloven (ikke tilstrekkelig antall). Det gikk heller ikke tydelig frem hvilke grupper medlemmene og varamedlemmene representerte.

Dere har fastsatt i styrevedtektene at styret skal bestå av 9 medlemmer, og at det i tillegg til vara for ansatte og studenter, skal være to vararepresentanter valgt av eier. Dere har sendt inn oppnevningen av styremedlemmer der det går frem navn og hvilken gruppe de representerer. Medlemmer og varamedlemmer går også frem av Enhetsregisteret. Av de 7 medlemmene som eier kan velge, er tre menn og fire kvinner. Av de to varamedlemmene som eier kan velge, er én mann og én kvinne. Dere har i tillegg oppnevnt foreløpige representant for studenter og ansatte.

Vurdering

Styrerelementet er i samsvar med rammene i fagskoleloven. Dere har valgt medlemmer i samsvar med reglementet og som oppfyller kravene til fordeling mellom kjønnene i likestillings- og diskrimineringsloven.

Kravet er oppfylt.

2.5 System for kvalitetssikring

I henhold til fagskoleforskriften § 49 første avsnitt skal fagskoler ha et tilfredsstillende internt system for kvalitetssikring av utdanningen som bidrar til kvalitetsutvikling, forbedringer og fagskoleutdanningenes yrkesrelevans, gir tilfredsstillende dokumentasjon av kvalitetsarbeidet ved institusjonen og avdekker eventuell sviktende kvalitet i fagskoleutdanningene. Fagskoletilsynsforskriften §§ 4-1 og 4-2 anses som en helhetlig presisering av det rettslige innholdet i det mer overordnede kravet til kvalitetssikringssystem og kvalitetsarbeid i fagskoleforskriften § 49 første avsnitt.

Fagskolen er forpliktet til å ha et systematisk kvalitetsarbeid og et system for kvalitetssikring, jf. fagskoletilsynsforskriften §§ 4-1 og 4-2. I dette kapittelet vil vi vurdere om søkerens kvalitetssikringssystem oppfyller kravene i regelverket.

Det følger av fagskoletilsynsforskriften § 4-2 første avsnitt første setning at systemet for kvalitetssikring er fagskolens verktøy for å gjennomføre kvalitetsarbeidet, jf. fagskoleforskriften § 49. Dette må ses i sammenheng med fagskoleloven § 5 femte avsnitt første setning som sier at «fagskoler skal ha tilfredsstillende interne systemer for kvalitetssikring», og fagskoleforskriften § 49 som supplerer fagskoleloven § 5. For at kvalitetssystemet skal være et verktøy i henhold til fagskoleforskriften § 4-2 første avsnitt, må systemet være organisert på en måte som gjør det mulig å gjennomføre kvalitetsarbeidet.

I henhold til fagskoletilsynsforskriften § 4-2 første avsnitt andre setning skal fagskolens beskrivelse av systemet for kvalitetssikring vise målene for kvalitetsarbeidet, hvordan arbeidet skal gjennomføres, ansvarsforholdene og rapporteringslinjene. Det er ikke fastsatt noen krav til hvordan kvalitetssystemet skal beskrives, eller til hvordan systemet skal se ut. Fagskolene må imidlertid ha en systembeskrivelse som kan tilrettelegge for og sannsynliggjøre at kravene i § 4-1 blir oppfylt, og dette må gå frem av systembeskrivelsen. Fagskolen må også i systembeskrivelsen angi hvordan fagskolen har tenkt å oppfylle kravet til å dokumentere kvalitetsarbeidet.

I forarbeidene til fagskoleloven er det lagt til grunn at kvalitetssikringssystemet må tilpasses den enkelte fagskoles størrelse, egenart og utdanninger.

2.5.1 Mål for utdanningen

Fra fagskoletilsynsforskriften § 4-1 andre avsnitt:

«Fagskolen skal fastsette mål for kvaliteten i utdanningene.»

Fra fagskoletilsynsforskriften § 4-2 første avsnitt:

«Fagskolens beskrivelse av systemet for kvalitetssikring skal vise målene for kvalitetsarbeidet.»

I henhold til fagskoletilsynsforskriften § 4-2 første avsnitt må fagskolens system for kvalitetssikring inneholde mål for kvalitetsarbeidet. Disse målene skal angi kvalitet for utdanningen, jf. fagskoletilsynsforskriften § 4-1 andre avsnitt.

Fagskoletilsynsforskriften §§ 4-1 andre avsnitt og 4-2 første avsnitt henger sammen. Fagskolen må fastsette mål for kvaliteten i utdanningen, og disse målene må komme til uttrykk i fagskolens beskrivelse av systemet for kvalitetssikring. Målene skal reflektere hva søkeren mener er viktig for å oppnå god kvalitet i utdanningen.

Konklusjon:

NOKUT konkluderer med at dere har fastsatte mål for kvaliteten i utdanningene, og at beskrivelsen av systemet for kvalitetssikring viser målene for kvalitetsarbeidet, jf. fagskoletilsynsforskriften §§ 4-1 andre avsnitt og 4-2 første avsnitt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Dokumentasjonen i søknaden vi vurderer under dette kravet, er i stor grad lik dokumentasjonen som dere sendte inn i forrige søknadsrunde. Se forklaring på hvordan vi vurderer opp mot forrige søknad i starten av kapittel 2.

Vurdering

Vi viser til vår vurdering vi gjorde i forrige søknadsrunde, der vi konkluderte med at kravet var oppfylt.

2.5.2 Samle inn informasjon fra ulike kilder

Fra fagskoletilsynsforskriften § 4-1 tredje avsnitt bokstav a:

«For å vurdere om hver enkelt utdanning når målet for kvalitet, skal fagskolen systematisk innhente informasjon fra studenter, ansatte, representanter fra yrkesfeltet og eventuelle andre relevante kilder.»

Det følger av fagskoletilsynsforskriften § 4-1 tredje avsnitt bokstav a at fagskolen systematisk må innhente informasjon fra studenter, ansatte, representanter fra yrkesfeltet og eventuelt andre relevante kilder for å vurdere om hver enkelt utdanning når målet for kvalitet.

For å oppfylle kravet må fagskolen redegjøre for hvordan den skal innhente informasjon fra studenter, ansatte og representanter fra yrkeslivet, og eventuelt fra andre dersom det anses relevant. Fagskolen må selv vurdere om det er andre kilder som er hensiktsmessige. Fagskolen må videre redegjøre for hva som skal samles inn fra de ulike kildene, og hvem som har ansvaret.

Det sentrale er at informasjonen som mottas, gjør det mulig å vurdere om utdanningen når målet for kvalitet, og fagskolen må dermed også bruke informasjonen til å foreta denne vurderingen. Fagskolene kan selv bestemme hvordan de innhenter informasjonen, såfremt informasjonen er egnet til å kunne gjøre en vurdering av om utdanningen når målet for kvalitet.

For å kunne vurdere innsamlet informasjon opp mot målene, må fagskolen ofte operasjonalisere målet i mer konkrete kjennetegn for måloppnåelse. En måte å gjøre dette på er å sette opp kvantitative og/eller kvalitative indikatorer eller terskelverdier å måle funnene mot.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at dere beskriver hvordan dere vil systematisk hente inn informasjon fra studenter, ansatte, representanter fra yrkesfeltet og eventuelle andre relevante kilder og ansvarsforholdene i innhenting, og at informasjonen er egnet til å vurdere målene, jf. fagskoletilsynsforskriften §§ 4-1 tredje avsnitt bokstav a og 4-2 første avsnitt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Dokumentasjonen i søknaden vi vurderer under dette kravet, er i stor grad lik dokumentasjonen som dere sendte inn i forrige søknadsrunde. Se forklaring på hvordan vi vurderer opp mot forrige søknad i starten av kapittel 2.

Vurdering

Vi viser til vår vurdering vi gjorde i forrige søknadsrunde, der vi konkluderte med at kravet var oppfylt.

2.5.3 Samle inn resultater fra internkontrollen

Fra fagskoleloven § 9 tredje avsnitt bokstav f første setning:

«Styret skal [...] sørge for at virksomheten drives i samsvar med gjeldende lover og regler, og etablere og sørge for gjennomføring av systematiske kontrolltiltak (internkontroll) for å sikre dette.»

Fra fagskoletilsynsforskriften § 4-1 tredje avsnitt bokstav b:

«For å vurdere om hver enkelt utdanning når målet for kvalitet, skal fagskolen systematisk innhente resultater fra fagskolens internkontroll, jf. fagskoleloven § 9 tredje ledd bokstav b.»

I henhold til fagskoleloven § 9 tredje avsnitt bokstav f må fagskolens styre sørge for at virksomheten drives i samsvar med gjeldende lover og regler, og etablere og sørge for gjennomføring av systematiske kontrolltiltak for å sikre at virksomheten er i samsvar med regelverket.

I forarbeidene til fagskoleloven § 9 er det lagt til grunn at bestemmelsens tredje avsnitt bokstav f presiserer styrets plikt til å etablere og gjennomføre systematiske kontrolltiltak. Fagskolene kan selv bestemme hvordan internkontrollen skal innrettes. Dette vil kunne variere mellom fagskolene avhengig av virksomhetens størrelse, egenart mv. Det er styret som har det overordnede ansvaret for fagskolens internkontroll. Den konkrete utarbeidelsen og kontroll med etterlevelsen av rutiner kan imidlertid delegeres til for eksempel daglig ledelse. Fagskoletilsynsforskriften § 4-1 tredje avsnitt bokstav b må sees i sammenheng med fagskoleloven § 9 tredje avsnitt bokstav f. Det følger av fagskoleloven § 4-1 tredje avsnitt bokstav f første setning at fagskolen systematisk skal innhente

resultater fra fagskolens internkontroll for å vurdere om utdanningen når målet for kvalitet. Det å gjennomføre systematiske kontrolltiltak i henhold til fagskoleloven § 9 er følgelig en forutsetning for å kunne oppfylle kravet i fagskoletilsynsforskriften § 4-1 tredje avsnitt bokstav b om å vurdere om utdanningen når målet for kvalitet.

For å oppfylle kravene må fagskolen gi en beskrivelse av hvordan den skal samle inn resultater i tråd med fagskoleloven § 9 tredje avsnitt bokstav f og fagskoletilsynsforskriften § 4-1 tredje avsnitt bokstav b, hvilke resultater som skal benyttes og hvem som har ansvaret for innsamlingen. De resultatene som benyttes, må være relevante for målene fagskolen har satt for kvalitet i utdanningen.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at dere beskriver hvordan dere vil hente inn resultater fra internkontrollen som kan brukes til å vurdere om utdanningene når målet for kvalitet og ansvarsforholdene i innhentingene, jf. fagskoleloven § 9 tredje avsnitt bokstav f første setning og fagskoletilsynsforskriften §§ 4-1 tredje avsnitt bokstav b og 4-2 første avsnitt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Dokumentasjonen i søknaden vi vurderer under dette kravet, er i stor grad lik dokumentasjonen som dere sendte inn i forrige søknadsrunde. Se forklaring på hvordan vi vurderer opp mot forrige søknad i starten av kapittel 2.

Vurdering

Vi viser til vår vurdering vi gjorde i forrige søknadsrunde, der vi konkluderte med at kravet var oppfylt.

2.5.4 Bruken av vurderingen

Fra fagskoletilsynsforskriften § 4-1 siste avsnitt:

«Fagskolen skal bruke sin vurdering av kvaliteten til å rette opp sviktende kvalitet og videreutvikle kvaliteten i utdanningen.»

Fagskoletilsynsforskriften §§ 4-1 og 4-2 anses som en helhetlig presisering av det rettslige innholdet i det mer overordnede kravet til kvalitetssikringssystem og kvalitetsarbeid i fagskoleloven § 49 første avsnitt.

Fagskoletilsynsforskriften §§ 4-1 og 4-2 stiller krav til fagskoleutdanningskvalitet, særlig gjennom å ha krav til systematisk kvalitetsarbeid og et system for kvalitetssikring. Vurderingen av kvaliteten skal brukes til å rette opp sviktende kvalitet og videreutvikle kvaliteten i utdanningene, jf. fagskoletilsynsforskriften § 4-1 siste avsnitt. Det er følgelig ikke tilstrekkelig å vurdere om utdanningen når målene for kvalitet. Fagskolen må videre bruke vurderingen til å rette opp kvaliteten dersom den er sviktende, og til å videreutvikle kvaliteten i utdanningene. Fagskolen må løpende bruke informasjon fra vurderingen til å se på om noe kan endres for å sikre kvaliteten i utdanningen, og ved behov gjennomføre tiltak for utbedring. For å oppfylle kravet, må fagskolen vise

hvem som har ansvar for å foreta vurderingene, hvem som har ansvar for å fatte beslutningene, og hvem som har ansvar for å følge opp at eventuelle nødvendige tiltak vil bli iverksatt.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at dere beskriver hvordan dere skal bruke vurderingen av kvaliteten til å rette opp sviktende kvalitet og videreutvikle kvaliteten i utdanningen og ansvarsforholdene i dette arbeidet, jf. fagskoletilsynsforskriften §§ 4-1 siste avsnitt og 4-2 første avsnitt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Dokumentasjonen i søknaden vi vurderer under dette kravet, er i stor grad lik dokumentasjonen som dere sendte inn i forrige søknadsrunde. Se forklaring på hvordan vi vurderer opp mot forrige søknad i starten av kapittel 2.

Vurdering

Vi viser til vår vurdering vi gjorde i forrige søknadsrunde, der vi konkluderte med at kravet var oppfylt.

2.5.5 Involvering i arbeidet

Fra fagskoletilsynsforskriften § 4-1 første avsnitt andre setning:

«Fagskolen skal involvere ansatte og studenter, inkludert eventuelle studentorganer, i kvalitetsarbeidet.»

I henhold til fagskoletilsynsforskriften § 4-1 første avsnitt første setning må fagskolen involvere ansatte og studenter i kvalitetsarbeidet. Dersom det finnes studentorganer på fagskolen, må også de involveres. Det følger av dette at hele virksomheten og alle nivåer på institusjonen skal involveres. Dette er en forutsetning for at kvalitetsarbeidet skal kunne prege hele driften av fagskolen, og for å legge til rette for høy kvalitet på alle nivåer.

Det ligger i begrepet «involvere» at både studenter og ansatte skal bli hørt og skal få være med på prosesser som er relevant for kvalitetsarbeidet. Kravet til å «involvere» omfatter mer enn å innhente tilbakemeldinger om kvaliteten i utdanningen fra studenter og ansatte. Det å bare innhente tilbakemeldinger er følgelig ikke tilstrekkelig for å oppfylle kravet. Hvilken form for involvering som er tilstrekkelig vil variere etter blant annet hvor lang utdanningen er og hvilken utdanningsform det er snakk om. Hva som kreves for at kravet til involvering er oppfylt vil dermed kunne variere.

Fagskolen må redegjøre for hvordan det er tilrettelagt for at studenter og ansatte skal bli involvert i arbeidet, og hvem som har ansvar for dette.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at dere beskriver hvordan dere vil involvere ansatte og studenter, inkludert eventuelle studentorganer, i kvalitetsarbeidet og ansvarsforholdet

for dette, jf. fagskoletilsynsforskriften §§ 4-1 første avsnitt andre setning og 4-2 første avsnitt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Dere oppgir at rektor er ansvarlig for at rutine i kvalitetssystemet er kjent blant personalet og studenter, at de følges, og at både personalet og studenter involveres i kvalitetsarbeidet. Det går videre frem at ansatte og studentene skal selv velge en representant som deltar med innspill og synspunkter i følgende deler av kvalitetsarbeidet:

- Vurdere måloppnåelsen utfra resultater/data
- Sette i verk tiltak på bakgrunn av måloppnåelse
- Sette i verk endringer som berører utdanningene
- Utforme innholdet i årsrapporten, inkludert tiltakene
- Foreta årlig revidering av studieplan
- Foreta revidering av kvalitetssystemet

I tillegg oppgir dere at dere vil vektlegge den kontinuerlige kommunikasjonen og tilbakemeldingen som skjer i møtet mellom studenter, faglærere og administrativt personell. Forhold som har betydning for studiet, skal meldes til rektor for oppfølging. Det går også frem at dere skal gi studentene innsyn og tilbakemelding på vurderingen de har gjort i studentevalueringene.

Dere oppgir videre at dere vil ha samtale med alle faglærere på bakgrunn av resultatene fra studentundersøkelsen. Samtalen danner grunnlag for faglærernes evaluering.

Ansatte og studenter er også representert i fagrådet der de kan være i dialog med yrkesfeltet for tiltak som sikrer yrkesrelevans og god kvalitet i utdanningene.

Vurdering

Dere har beskrevet involvering av studenter og ansatte i ulike faser av arbeidet, fra vurdering av resultatene til iverksetting av tiltak, oppsummering til styret og faste revideringer, inkludert revidering av kvalitetssystemet. Samlet sett viser dette at dere har lagt grunnlag for en bred og gjennomgående involvering på de fleste viktige fasene i kvalitetsarbeidet.

Dere har ikke beskrevet involveringen av selve studentorganet i kvalitetssystemet. Vi viser likevel til den generelle beskrivelsen dere har av involveringen av studentorganet, og legger til grunn at alle viktige tiltak også blir drøftet med dem, selv om dette ikke kommer frem i kvalitetssystemet. Vi viser også til at dere vil vektlegge den løpende tilbakemeldingen fra studentene.

Dere har ikke angitt en tydelig overføring fra ansatte-representanten i arbeidet og resten av de ansatte. Det er heller ikke beskrevet møter med ansatte som kan bidra til

forankring av tiltak og utviklingsprosjekter utover ansatte-representanten og samtalen med den enkelte faglærer.

Kravet er samlet sett oppfylt, men vi anbefaler at dere

- beskriver i kvalitetssystemet når dere vil involvere studentorganet
- beskriver i kvalitetssystemet hvordan alle ansatte blir orientert og får bidra i utformingen av tiltakene

2.5.6 Rapportering og forankring

Fra fagskoletilsynsforskriften § 4-1 første avsnitt første setning:

«Fagskolens kvalitetsarbeid skal være forankret i fagskolens styre og ledelse.»

Fra fagskoletilsynsforskriften § 4-2 første avsnitt andre setning:

«Fagskolens beskrivelse av systemet for kvalitetssikring skal vise [...] ansvarsforholdene og rapporteringslinjene.»

Det følger av fagskoletilsynsforskriften § 4-1 første avsnitt første setning at fagskolens kvalitetsarbeid skal være forankret i fagskolens styre og ledelse. Det betyr at det er styret som må vedta kvalitetssystemet.

I henhold til fagskoletilsynsforskriften § 4-2 første avsnitt andre setning skal fagskolens beskrivelse av systemet for kvalitetssikring vise blant annet ansvarsforholdene og rapporteringslinjene. Fagskolen må dermed beskrive rapporteringslinjene og hvem som har beslutningsansvar. Dette må være beskrevet på en måte som sannsynliggjør at rapporteringslinjene og beslutningsansvaret fører til forankring hos styret og ledelsen.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at kvalitetsarbeidet deres er forankret i styret og ledelsen, og at beskrivelsen av systemet for kvalitetssikring viser ansvarsforholdene og rapporteringslinjene, jf. fagskoletilsynsforskriften §§ 4-1 første avsnitt første setning og 4-2 første avsnitt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Dokumentasjonen i søknaden vi vurderer under dette kravet, er i stor grad lik dokumentasjonen som dere sendte inn i forrige søknadsrunde. Se forklaring på hvordan vi vurderer opp mot forrige søknad i starten av kapittel 2.

Vurdering

Vi viser til vår vurdering vi gjorde i forrige søknadsrunde, der vi konkluderte med at kravet var oppfylt.

3 Gjennomgang av kravene for fagskoleutdanning

I gjennomgangen av kravene fører vi først opp kravet som dokumentasjonen er vurdert opp mot under hver overskrift, og deretter NOKUTs vurdering.

3.1 Studieplan

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-1 femte avsnitt:

«Utdanningen skal ha en studieplan som informerer om utdanningens opptakskrav, faginnhold, struktur og undervisnings-, lærings- og vurderingsformer, inkludert praksis»

Bestemmelsen stiller krav om hvilket innhold studieplanen må ha. Hver utdanning må ha egen studieplan. Det sentrale er at studieplanen i stor grad skal speile de øvrige kravene til utdanningen.

I bestemmelsen er det listet opp visse minimumskrav for hva studieplanen skal informere om. Dette omfatter informasjon om utdanningens opptakskrav, jf. fagskoletilsynsforskriften kapittel 2, faginnhold og struktur, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1 tredje avsnitt bokstav b og undervisnings-, lærings- og vurderingsformer, inkludert praksis, jf. fagskoletilsynsforskriften §§ 2-1 tredje avsnitt bokstav c og 2-4.

Studieplanen kan inneholde mer enn dette, men dette er ikke et krav. Det anbefales imidlertid at det også tas inn informasjon om utdanningens navn, jf. § 2-1 tredje avsnitt bokstav a, utdanningens overordnede læringsutbytte, jf. § 2-1 andre avsnitt, utdanningens studiepoeng og omfang, jf. § 2-2, samt arbeidskrav for studentene og læremidler/litteraturliste.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at utdanningen har en studieplan som informerer om utdanningens opptakskrav, faginnhold, struktur og undervisnings-, lærings- og vurderingsformer, inkludert praksis, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1 femte avsnitt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Studieplanen inneholder informasjon om utdanningens navn, hvem utdanningen er ment for, tjenesteområde for den uteksaminerte og generell informasjon om behovet for utdanningen. Videre presenteres opptakskravet for utdanningen, at studentene skal skikkethetsvurderes og omfanget av utdanningen i form av studiepoeng og forventet arbeidsmengde. Her får studentene også informasjon om hvilken av ukene det er nettundervisning og klokkeslett for undervisningen. Studieplanen viser hvordan utdanningen er organisert med ulike emner, antall uker per emne og læringsutbyttebeskrivelsene for hele utdanningen. De ulike emnene presenteres videre med læringsutbyttebeskrivelser, undervisningsformer og læringsaktiviteter, veiledning og oppfølging av studentene, arbeidskrav, informasjon om emneeksamen, vurderingsformer og litteratur. Praksisen kommer frem i studieplanen med læringsutbyttebeskrivelser, arbeidsmengde, veiledning i praksis, innhold, arbeidskrav

og vurderingsform. I tillegg beskriver dere noen forhold som faller utenfor det vi vurderer under dette vilkåret for akkreditering. Vi går derfor ikke nøyere inn på dette.

Vurdering

Vår vurdering er at dere har presentert utdanningens opptakskrav, faginnhold og struktur og undervisnings-, lærings- og vurderingsformer, inkludert praksis. Dere har omtalt dette på en tilfredsstillende måte.

Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

3.2 Beskrivelse av infrastruktur

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fagskoletilsynsforskriften § 2-6:

«Fagskolen skal ha administrative ressurser som er tilpasset utdanningen», og
«lokaler, utstyr, tilgang til informasjons- og bibliotekstjenester og annen infrastruktur som er tilpasset utdanningen»

Med «administrative ressurser» menes blant annet kontorfaglige ressurser og brukerstøtte til IKT-utstyr og programvare. Med «infrastruktur» menes slikt som lokaler, utstyr og tilgang til informasjons- og bibliotekstjenester. «Lokaler» omfatter lokaler for undervisning, for de ansatte til å forberede undervisningen og møte studentene, samt lokaler til at studenter kan drive egenstudier eller gruppearbeid. Med «utstyr» menes for eksempel utstyr i undervisningsrommene, IKT-utstyr, maskiner, kartbord og liknende. Med «informasjons- og bibliotekstjenester» menes ulike typer tjenester tilgjengelig, på nett eller analogt, som gir studentene tilgang til den informasjonen de trenger som del av utdanningen. Med «annen infrastruktur» menes blant annet nettilgang på skolen, læringsplattformer og liknende som er nødvendig for å gjennomføre utdanningen.

Det sentrale er at administrasjonen og infrastrukturen skal være tilpasset utdanningen i den forstand at omfanget og egenskapene må stå i forhold til utdanningen. Det må vurderes konkret hva som trengs for å organisere og gjennomføre utdanningen for et gitt antall studenter og ansatte. Relevante momenter i vurderingen er antall studenter og ansatte, om utdanningen er nettbasert eller stedsbasert, om den krever tilgang til spesialutstyr eller rom, hva slags programvare som brukes og liknende.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at fagskolen har administrative ressurser som er tilpasset utdanningen, og lokaler, utstyr, tilgang til informasjons- og bibliotekstjenester og annen infrastruktur som er tilpasset utdanningen, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-6.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Dere oppgir at daglig leder og en kontorsekretær er ansatt i fulle stillinger på søknadstidspunktet. En måned før oppstart, vil dere ansette rektor og utviklingsleder, begge i fulle stillinger. Vakttjenesten for support skal fordeles på disse fire personene.

Dere skriver at det alltid skal være noen tilgjengelig for studentene på dagtid fra klokken 08.00-16.00 og på kveldstid fra klokken 16.00-22.00.

I vedlegg med beskrivelse av infrastruktur oppgir dere at dere har intensjonsavtale om leie av lokaler av Tone Lindgren i Trondheim. Lokalene har felles resepsjonstjenester som kan bistå med hjelp til administrative tjenester, kafé og restaurant, samt felles renhold og vaktmestertjenester. Dere oppgir at dere vil ha ett undervisningsrom, fire møterom, ett personal/pauserom og ett kjøkken.

Videre oppgir dere at dere skal søke om bibliotekstjenester hos NTNU etter akkreditering er gitt. I studieplanen oppgir dere at dere skal benytte læringsplattformen itslearning, og at det vil gis opplæring til studentene i dette. Dere har også en intensjonsavtale med Mynet AS om IT-driftstjenester, nødvendig utstyr og brukerstøtte og teknisk support.

Vurdering

Vår vurdering er at fire årsverk er tilstrekkelig for å ivareta administrative oppgaver tilknyttet utdanningen som for eksempel rapporteringer, informasjon om utdanningen, klagebehandling og supporttjenester. Administrative ressurser er derfor tilpasset utdanningen.

Dere har gjort rede for tilgang til lokaler, læringsplattform og tjenester som benyttes for å gjennomføre utdanningen. Vi vurderer at infrastruktur er tilfredsstillende og tilpasset utdanningen.

Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

3.3 Utdanningens navn

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-1 tredje avsnitt bokstav a:

«Utdanningen skal ha et dekkende navn.»

Kravet er at utdanningen skal ha et «dekkende navn». Ordlyden i «dekkende navn» tilsier at navnet skal signalisere hvilken kompetanse studentene har etter å ha gjennomført utdanningen, og at navnet ikke kan være så overordnet at det ikke er tydelig hva som ligger i utdanningen.

Utdanningens navn må gi mening for potensielle studenter, arbeidsgivere og samfunnet ellers. Navnet skal imidlertid ikke i seg selv si noe om utdanningens nivå eller lengde, og skal dermed ikke inneholde ordet «fagskoleutdanning» eller henvise til antall studiepoeng utdanningen er på.

Kravet til utdanningens navn må ses i sammenheng med krav til utdanningens læringsutbytte i den forstand at navnet skal speile utdanningens læringsutbytte. For at kravet skal anses oppfylt må derfor utdanningens navn være så presist at det ikke forveksles med andre utdanninger som har et annet nivå eller læringsutbytte. I dette ligger at navnet må skille seg fra navn på eksisterende utdanninger som ligger på et annet nivå i NKR, og navn på andre fagskoleutdanninger som er vesentlig lengre eller kortere.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at utdanningen har et dekkende navn, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1 tredje avsnitt bokstav a.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Utdanningen har ifølge søknaden navnet *Sykdomslære og legemidler for helsefagarbeidere i arbeid med den eldre pasienten i kommunehelsetjenesten*. I søknadsskjemaet skriver dere at utdanningen har fire emner, helsefremmende og forebyggende arbeid, sykdomslære og legemidler for helsefagarbeidere i arbeid med den eldre pasienten, praksis og fordypningsoppgave. Dere gir også informasjon om innholdet i hvert emne.

Vurdering

Vår vurdering er at navnet er presist, gjenspeiler og er tilfredsstillende dekkende for innholdet i utdanningen slik det kommer frem fra den overordnede læringsutbyttebeskrivelsen og emnene i utdanningen.

Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

Anbefaling

Vi anbefaler likevel at dere endrer navnet slik at dere bruker den gjeldende betegnelsen kommunale helse- og omsorgstjenester. Formelt sett erstatter denne betegnelsen «kommunehelsetjenesten» fra vi fikk den nye loven om kommunale helse- og omsorgstjenester i 2011.

3.4 Utdanningens faginnhold og struktur

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-1 tredje avsnitt bokstav b:

«Utdanningen skal ha et faginnhold og en struktur som er egnet til at studentene kan oppnå læringsutbyttet.»

Utdanningen skal ha et faginnhold og en struktur som er «egnet» til at studentene kan oppnå læringsutbyttet. En alminnelig språklig forståelse av «egnet» tilsier at utdanningen skal ha et innhold og må være organisert på en måte som gjør det mulig for studentene å oppnå utdanningens læringsutbytte.

Sentralt for dette kravet er utdanningens emner og sammenhengen mellom dem. Emnene og temaene som er relevante for å nå læringsutbyttet må være dekket av faginnholdet i utdanningen. De fleste utdanninger er delt opp i emner. Emnene skal til sammen bidra til at det overordnede læringsutbyttet oppnås. Hvert emnes innhold og omfang, og sammenhengen mellom emnene, må være fastsatt i studieplanen.

For at kravet skal være oppfylt må faginnholdet verken være for snevert eller omfattende til at studentene kan oppnå læringsutbyttet. Videre kreves det at rekkefølgen og sammenhengen mellom

emner og temaer er logisk, og støtter opp under den læringsprosessen studentene skal gjennomgå. Kravet er ikke oppfylt dersom studieplanen har mangler som gjør det sannsynlig at studentene ikke vil kunne oppnå læringsutbyttet.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at utdanningens faginnhold og struktur ikke er egnet til at studentene kan nå det oppgitte læringsutbyttet, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1 tredje avsnitt bokstav b.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Utdanningen har fire emner:

- Emne 1 *Perspektiver i helsefremmende og forebyggende arbeid*, 7,5 studiepoeng
- Emne 2 *Sykdomslære og legemidler for helsefagarbeidere i arbeid med den eldre pasienten*, 22,5 studiepoeng
- Emne 3 *Praksis*, 15 studiepoeng
- Emne 4 *Fordypningsoppgave*, 15 studiepoeng

I studieplanen skriver dere at emne 1 gir en grunnleggende forståelse for å kunne gi pleie og omsorg i et helsefremmende og forebyggende perspektiv. Dette gir studentene grunnlag for å fortsette på emne 2 som blant annet omfatter helsevesenets oppbygning, hvilke lover, forskrifter og retningslinjer som setter rammene for utøvelsen av sykepleie og omsorg i ulike deler av helsevesenet. Emnet omfatter videre kunnskap om aktuelle sykdommer og legemidler med hovedvekt på den eldre pasienten og på hvordan sykdom og helsesvikt innvirker på individets evne til å ivareta grunnleggende behov. Emne 3 skal bidra til å forstå sammenhengen mellom teori og praksis, og i emne 4 kan studentene velge tema for fordypningsoppgaven.

Vurdering

Forrige gang fagskolen søkte om akkreditering for denne utdanningen pekte vi på at det er behov for å spisse innholdet i utdanningen og definere pasientgruppen kandidatene skal jobbe med. Vi ser at dere nå har rettet utdanningen i større grad mot den eldre pasienten i kommunehelsetjenesten i læringsutbyttebeskrivelsene både på emnenivå og overordnet nivå. De overordnede læringsutbyttebeskrivelsene bærer likevel fremdeles preg av at de er veldig generelle, se vurdering under punkt 3.7.

Læringsutbyttebeskrivelsene på emnenivå er vanskelige å forstå fordi de er mange, de er overlappende, og noen av de er veldig konkrete mens andre er veldig overordnede. På den måten er det vanskelig å vurdere hva studenten faktisk skal sitte igjen med etter at de har fullført de ulike emnene. For eksempel så har dere i emne 2 en læringsutbyttebeskrivelse som sier at kandidaten; *har kunnskap om hva sykdom er og de vanligste legemidler som anvendes for den eldre pasienten i*

kommunehelsetjenesten. I samme emne har dere en læringsutbyttebeskrivelse som trekker ut enkelte legemiddelgrupper (antibiotika) og sier at studentene skal ha kunnskaper om disse / kunne anvende kunnskap om disse. Andre vanlige legemiddelgrupper som brukes av eldre som smertestillende og sovemedisiner, har ikke egne læringsutbyttebeskrivelser.

I emne 3 ser det ut som at dere gir helsefagarbeideren et for stort ansvar i forhold til hva som ligger i en slik stilling. Dette vurderer vi ut ifra at dere skriver «skal utvikle arbeidsmetoder» og «iverksette nødvendige tiltak» uten at det står at dette skal være i samarbeid med ansvarlig sykepleier eller at helsefagarbeideren skal *bidra* til dette.

Det er også viktig at dere også på emnenivå gjør begrepene mer tilgjengelige og relevante for fagskolestudenten.

Samlet viser dette at kravet ikke er oppfylt.

Vi anbefaler at dere går gjennom læringsutbyttebeskrivelsene sammen med noen som har god kompetanse innen geriatri og gerontologi.

3.5 Undervisnings-, lærings- og vurderingsformer

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-1 tredje avsnitt bokstav c:

«Utdanningen skal ha undervisnings-, lærings- og vurderingsformer som er egnet til at studentene kan oppnå læringsutbyttet»

Bestemmelsen oppstiller krav til utdanningens undervisnings-, lærings- og vurderingsformer. Det sentrale er at disse skal være utformet og organisert på en måte som gjør det mulig for studentene å oppnå utdanningens læringsutbytte. Undervisnings-, lærings- og vurderingsformer må følgelig være tilpasset utdanningen.

Videre må undervisnings-, lærings- og vurderingsformer understøtte faginnholdet og strukturen, og må passe til utdanningsformen enten den er stedbaset, nettbaset eller en kombinasjon av disse. Vurderingsformene må være tilpasset emnene og læringsaktivitetene, og må være tilpasset hensikten om å gi studentene tydelige mål og tilbakemelding. Videre må det være mulig gjennom vurderingsformene å kunne fastsette i hvilken grad studentene har oppnådd læringsutbyttet.

Undervisnings-, lærings- og vurderingsformer påvirker hverandre. Det må derfor foretas en konkret helhetsvurdering av om kravet er oppfylt samlet sett.

Undervisnings-, lærings- og vurderingsformer skal fremgå av studieplanen, jf. samme bestemmelses femte avsnitt.

Konklusjon

Utdanningens undervisnings-, lærings- og vurderingsformer er egnet til at studentene kan nå det oppgitte læringsutbyttet, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1 tredje avsnitt bokstav c.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

I studieplanen oppgir dere hvilke undervisnings-, lærings- og vurderingsformer som skal benyttes i utdanningen. Det benyttes en rekke undervisnings- og læringsformer, blant annet læringsplattformen itslearning, nettundervisning på Zoom, gruppearbeid og diskusjoner i digitalt klasserom, egenarbeid, digitale øvingsoppgaver og tankedelingsoppgaver.

Av vurderingsformer oppgir dere at studentene skal gjennomføre én skriftlig innlevering som arbeidskrav i alle emner, utenom praksisemnet og fordypningsemnet. I praksisemnet og fordypningsemnet er det flere arbeidskrav, blant annet levering av plan for praksisperiode og individuell praksisrapport, og levering av forslag til problemstilling til fordypningsoppgave. Det er skriftlig individuell hjemmeeksamen i emne 1 og 2 som vurderes etter karakterskalaen med A - F. For emne 4 gis det eksamenskarakter A-F på fordypningsoppgaven. For emne 3 praksis skal det gjennomføres vurdering etter halvtid og når praksis er fullført, emnet blir vurdert med bestått / ikke bestått.

Vurdering

Det er variasjon i undervisnings- og læringsformene som gjør at studentene kan oppnå de ulike ferdighetene. Dette på bakgrunn av at dere også har praksis og en fordypningsoppgave. Dere har arbeidskrav som virker hensiktsmessige for at dere skal kunne vurdere praksisen på en god måte og veilede studentene i struktureringen av fordypningsoppgaven.

Vår vurdering er at undervisnings-, lærings- og vurderingsformer beskrevet i studieplanen er egnet til at studentene kan tilegne seg faginnholdet i utdanningen, og også til at studentene kan nå læringsutbyttet for en generell utdanning av denne typen. Vi tar forbehold om at vi ikke kan vurdere kravet fullt ut mot læringsutbyttet for utdanningen, siden vi mener det ikke oppfyller kravet, se punkt 3.7.

Kravet er isolert sett oppfylt.

3.6 Samarbeid med aktører i yrkesfeltet

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-1 første avsnitt:

«Fagskolen skal samarbeide med aktører i arbeidslivet for å sikre at utdanningens læringsutbytte er relevant for ett eller flere yrkesfelt.»

Ordlyden i kravet viser til at utdanningen skal være yrkesrettet, og stiller krav til formålet med samarbeidet mellom fagskolen og aktører i arbeidslivet.

Kravet må tolkes i lys av fagskoleloven § 4 første avsnitt andre setning, som sier at fagskoleutdanning skal gi kompetanse som kan tas i bruk for å løse oppgaver i arbeidslivet uten ytterligere opplæringstiltak. Også i forarbeidene til fagskoleloven er det gitt uttrykk for at fagskoleutdanninger skal svare til behov i arbeidsmarkedet. Fagskoleutdanning skal dermed være en avsluttet og

selvstendig utdanning med opplæring i spesifikke ferdigheter, som skal kunne tas i bruk for å løse konkrete oppgaver i arbeidslivet uten ytterligere opplæringstiltak. En del av vurderingstemaet er derfor om samarbeidspartnerne er relevante for å kunne sikre at utdanningen kan tas i bruk i arbeidslivet. En annen side av kravet er at fagskolen må ha planer om regelmessig og systematisk samarbeid med arbeidslivet. Det sentrale er at samarbeidet bidrar til at utdanningen er relevant for minst ett yrkesfelt. Det er ikke tilstrekkelig at enkeltpersoner i fagmiljøet har uformell kontakt med representanter for yrkesfeltet.

Samarbeidet med arbeidslivet bør handle om utvikling, gjennomføring og evaluering av utdanningen.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at samarbeidet er tilstrekkelig for å sikre at utdanningens læringsutbytte er relevant for yrkesfeltet, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1 første avsnitt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

I søknadsskjemaet skriver dere at dere har gått gjennom læringsutbytte og innholdet i utdanningen med samarbeidspartene, samt diskutert hvordan dere kan samarbeide og hvilket kompetansebehov de respektive arbeidsplassene har. Dere beskriver samarbeid med

- Risenga bo- og omsorgssenter i Asker
- BoHjemme i Bærum
- Kystad helse- og velferdssenter i Trondheim

Dere oppgir at samarbeidspartene skal være med i fagrådet og delta i to faste årlige møter og bidra til at utdanningen er i tråd med helsetjenestens utvikling. I tillegg skal dere ha to møter i året for felles kompetanseutvikling og samarbeidspartene skal gi mulighet for prosjektarbeid og /eller praksis for studentene.

Dere oppgir at dere skal utvikle et samarbeid innenfor ett eller flere av følgende områder:

- Kvalitetssikre at fagskoleutdanningene er i tråd med oppvekstsektorens utvikling
- Være med i fagskolens fagråd og delta i to faste årlige møter, i april og i oktober, hvor læringsutbyttebeskrivelser og innhold i utdanningen skal gjennomgås
- Gi studentene innsikt i bedriftens arbeidsområder
- Holde to faste møtepunkter årlig, i mai og i november, for felles kompetanseutvikling
- Gi mulighet for prosjektarbeid og/eller praksis for studentene
- Utvikle et kunnskapsmiljø i tilknytning til skolen som er utadvendt og til nytte for både bransjen og studenter

Vurdering

Vår vurdering er at dere har samarbeidet med aktører i arbeidslivet om å utvikle utdanningen, og at planene dere har om framtidig samarbeid vil bidra til å sikre at utdanningens læringsutbytte er relevant for yrkesfeltet.

Punktene dere oppgir som innhold i samarbeidet, er relevante, men det at dere skriver at dere skal utvikle et samarbeid innenfor ett eller flere av områdene gjør det likevel utydelig. Dersom dere gjennomfører kun ett av de overnevnte punktene, viser ikke dette nødvendigvis at dere skal ha to faste møtepunkter årlig. Vi legger til grunn at dere sikrer at samarbeidet minimum inkluderer et fagråd der samarbeidspartnerne er representert og der læringsutbyttebeskrivelser og innhold i utdanningen skal gjennomgås. Samlet sett vurderer vi da at intensjonsavtalene og punktene vi gjengir ovenfor, er tilstrekkelig for å sikre relevans for yrkesfeltet og dermed at samarbeidet er tilstrekkelig for å oppfylle kravet i forskriften.

Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

Anbefaling

- Vi anbefaler at dere klargjør at alle samarbeidspartnerne minimum skal delta i fagrådet.
- Vi anbefaler også at dere systematisk innhenter erfaringer fra arbeidsplassene der studentene har sin praksis, dette for å støtte opp under evaluering av kvaliteten i utdanningen.

3.7 Overordnet læringsutbyttebeskrivelse

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoleloven § 5 andre avsnitt tredje setning:

«Akkreditert fagskoleutdanning skal være i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.»

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-1 andre avsnitt:

«Utdanningens læringsutbytte skal være utformet i tråd med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR), og kvalifikasjonen skal være tilstrekkelig for å utøve yrket.»

Bestemmelsene stiller krav om hvordan læringsutbyttet skal beskrives, og på hvilket nivå kvalifikasjonene skal være. En læringsutbyttebeskrivelse skal beskrive hva en person vet, kan og er i stand til å gjøre som resultat av læringsprosessen som skjer gjennom utdanningen, jf. forskrift om NKR og EQF (Det europeiske rammeverket for kvalifikasjoner) § 2 bokstav c.

Utdanningens læringsutbytte er styrende for mange andre sider av utdanningen. Det må være samsvar mellom det overordnede læringsutbyttet og utdanningens navn, omfang, nivå i NKR, faginnhold og struktur, opptakskrav og fagmiljø.

Læringsutbyttet skal være på nivå 5 i NKR, jf. fagskoleloven § 4 første avsnitt første punktum. Det må derfor vurderes om læringsutbyttebeskrivelsen(e) er i tråd med NKR nivå 5.1 eller 5.2.

Kravet om utdanningens læringsutbytte, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1 andre avsnitt henger tett sammen med kravet i fagskoletilsynsforskriften § 2-1 første avsnitt om samarbeid med yrkesfeltet, og fagskolelovens krav om at utdanning må gi en kompetanse som kan tas i bruk i arbeidslivet uten ytterligere opplæring, jf. fagskoleloven § 4 første avsnitt andre setning. Det må derfor vurderes om kvalifikasjonen er tilstrekkelig for å utøve yrket. Vurderingstemaet er om utdanningen gir en kompetanse som kan tas i bruk i arbeidslivet uten ytterligere opplæring, og om læringsutbyttet er relevant for yrkesfeltet.

Videre må læringsutbyttebeskrivelsen være så fagspesifikk at den gir mening som en overordnet beskrivelse av kompetansen, og den kan ikke ligge for tett på de generelle formuleringene i NKR. Det må være mulig å vurdere om læringsutbyttet er oppnådd. Hvis dere benytter karakterer som vurderingsuttrykk, må det være mulig å sette karakterer på studentene som speiler hvor godt de mestrer læringsutbyttet. Det må til slutt vurderes om studentene kan oppnå læringsutbyttet med grunnlag i startkompetansen de kommer inn med (utdanningens opptakskrav). Alle studenter som har fullført og bestått utdanningen, skal minimum ha oppnådd utdanningens overordnede læringsutbytte.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at det samlede læringsutbyttet er i tråd med NKR, men kvalifikasjonen er ikke tilstrekkelig for å utøve yrket, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1 andre avsnitt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Læringsutbyttebeskrivelsene for utdanningen er gjengitt i søknaden og i studieplanen. Studieplanen s. 19 har et kapittel kalt *Beskrivelse av den indre sammenhengen i utdanningen*». Kapitlet gir en oversikt over sammenhengen mellom deskriptorene fra NKR og læringsutbyttebeskrivelsene i utdanningen.

Læringsutbyttebeskrivelsene for utdanningen er gjengitt i vedlegg 1.

Vurdering

Vår vurdering er at læringsutbyttebeskrivelser er formulert på riktig nivå i NKR.

Sist dere søkte om akkreditering av denne utdanningen, fikk dere en tilbakemelding om at de overordnede læringsutbyttebeskrivelsene var for generelle, at det er vanskelig å se sammenhengen mellom overordnede læringsutbyttebeskrivelser og emner, at innholdet i utdanningen må spisses og at det dermed også må utformes nye læringsutbytter for utdanningen.

Dere har i den aktuelle søknaden endret læringsutbyttebeskrivelsene ved å legge til pasientgruppen «den eldre pasienten». Dette er ikke en tilstrekkelig spissing av utdanningen. Læringsutbyttebeskrivelsene er fortsatt for generelle, og det er dermed vanskelig å forstå hva dere ønsker at studentene skal sitte igjen med av kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse etter endt utdanning. Det er nødvendig at læringsutbyttebeskrivelsene er så spesifikke at de gir mening som en overordnet

beskrivelse av kompetansen for akkurat denne utdanningen. De skal derfor utdype og konkretisere de generelle formuleringene i NKR. Vi vurderer at disse læringsutbyttebeskrivelsene ligger for tett på de generelle formuleringene til å kunne beskrive de kvalifikasjonene som skal til for å utøve yrket, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1 andre avsnitt.

Vi vil gi noen eksempler på hvordan disse kan konkretiseres;

Læringsutbyttebeskrivelsen; *har kunnskap om sykdomslære og de vanligste legemidler som anvendes i arbeid med den eldre pasienten i kommunehelsetjenesten*, vurderer vi som mer en oppsummering av kjerneinnholdet i utdanningen.

Læringsutbyttebeskrivelsen kan konkretiseres og utdypes med for eksempel disse to læringsutbyttebeskrivelsene:

- har kunnskap om de vanligste sykdommene hos eldre, hvordan de forebygges og behandles
- har kunnskap om de vanligste legemidlene som eldre bruker, hvordan de virker og hvilke bivirkninger som er vanlige

På denne måten er det tydelig hva studentene skal kunne innenfor disse to hovedfeltene. Dette er kun eksempler på hvordan det kan gjøres, og ikke noe dere må følge.

Flere av læringsutbyttebeskrivelsene under generell kompetanse er formulert slik at det er uklart hva dere mener eller hva dere ønsker å oppnå med utdanningen. Vi eksemplifiserer her:

- «har utviklet en etisk grunnholdning som ivaretar brukermedvirkning» - her vurderer vi at etikk i en slik stilling er viktig, men brukermedvirkning er lovfestet, ligger i grunnutdanningen og er ikke noe du først skal kunne ivareta etter en videreutdanning. Her er det nødvendig med en spissing rettet mot etiske problemstillinger som er mer spesifikk for denne utdanningen.
- «kan utføre sitt arbeide tilpasset den eldre pasientens grunnleggende behov» - Her er det vanskelig å vurdere hva dere legger i det å tilpasse seg, om dere mener at helsearbeideren skal kunne dekke pasienten grunnleggende behov og om det å tilrettelegge for den eldre pasienten betyr å dekke dens grunnleggende behov.
- «kan utvikle arbeidsmetoder gjennom kunnskapsdeling om sykdomslære, veiledning og etisk refleksjon» - Her er det vanskelig å vurdere hva som menes med å «utvikle arbeidsmetoder». Om dette handler om nye omsorg- og behandlingsmetoder eller om det handler om å lage gode tiltaksplaner.

Dere må gå gjennom læringsutbyttene for å spisse, konkretisere og tydeliggjøre hvilke kvalifikasjoner studenten skal stå igjen med etter endt utdanning.

Samlet viser dette at kravet ikke er oppfylt.

3.8 Omfang og nivå

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoleloven § 4 a første avsnitt første setning og andre avsnitt:

«Fagskoleutdanning skal ha et innhold og omfang som tilsvarer inntil to års utdanning på fulltid.»

«For å få akkreditert utdanninger på mindre enn et halvt års omfang må fagskolen fra før tilby minst én akkreditert fagskoleutdanning på 60 studiepoeng eller mer som det er uteksaminert kandidater fra minst to år.»

Fra fagskoleloven § 5 andre avsnitt tredje setning:

«Akkreditert fagskoleutdanning skal være i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.»

Fagskoleutdanning skal ha et innhold og omfang som tilsvarer inntil to års utdanning på fulltid, jf. fagskoleloven § 4 a første avsnitt første setning. Fagskoleutdanningen skal imøtekomme behovet for kvalifisert arbeidskraft i samfunnet, jf. også fagskoleloven § 4 andre avsnitt. I noen tilfeller kan kompetansebehovet dekkes med kortere utdanninger. Det følger derfor av fagskolelovens § 4 a andre avsnitt at fagskoler kan tilby utdanninger av et mindre omfang enn et halvt år. Fagskolene har følgelig mulighet til å etablere kortere vitnemålsgivende utdanninger, under forutsetning av at kravene til utdanningens kvalitet opprettholdes og at utdanningen ligger på nivå 5 i NKR.

Det følger av fagskoleloven § 4 a andre avsnitt at to krav må være oppfylt for at fagskolen skal få akkreditert en utdanning på mindre enn et halvt års omfang. For det første kreves det at fagskolen fra før må tilby minst én akkreditert fagskoleutdanning på 60 studiepoeng eller mer. Dette kravet skal sikre at fagskolene har en solid styringsordning, et reglement og system for kvalitetssikring. For det andre stilles det krav om at fagskolen må ha uteksaminert kandidater i minst to år. En akkreditering som ikke har ført til uteksaminerte studenter sier lite om fagskolens evne til å drive forsvarlig, fordi akkrediteringen gis basert på planer.

Det er videre et krav at utdanningens læringsutbytte er i samsvar med NKR, og at utdanningen ligger på nivå 5 i NKR, jf. fagskoleloven § 5 andre avsnitt tredje setning.

NOKUT har adgang til å akkreditere utdanninger på opptil 180 studiepoeng, jf. fagskoleforskriften § 42 første avsnitt første setning. Vilåret for å få behandlet søknad om utdanning på over 120 studiepoeng er at et slikt omfang er nødvendig ut fra internasjonale krav til yrkesutøvelse, særlige krav til sertifisering eller autorisasjon, eller særlige krav i lov- og regelverk, jf. fagskoleforskriften § 42 første avsnitt andre setning.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at utdanningens omfang og nivå er i samsvar med regelverket, jf. fagskoleloven § 4 a første avsnitt første setning og andre avsnitt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Utdanningen har ifølge søknaden et omfang på 60 studiepoeng, og ligger på nivå 5.1 i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring.

Vurdering

Vår vurdering er at utdanningens omfang og nivå i samsvar med regelverket.

Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

3.9 Internasjonale standarder, konvensjoner og avtaler

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoleforskriften § 47 fjerde avsnitt:

«NOKUT skal påse at fagskoleutdanningen er i tråd med de internasjonale standarder, konvensjoner og avtaler som Norge er forpliktet til å følge.»

Kravet er bare relevant dersom det finnes internasjonale standarder, konvensjoner eller avtaler som har betydning for den aktuelle fagskoleutdanningen. Det må vurderes konkret hvorvidt det finnes et internasjonalt regelverk som er av betydning for den enkelte fagskoleutdanning.

Det som kreves er at fagskoleutdanningen er «i tråd med» det relevante internasjonale regelverket. En alminnelig språklig forståelse av «i tråd med» tilsier at det sentrale er at fagskoleutdanningen ikke har et innhold som strider mot eller ikke er i samsvar med det internasjonale regelverket. Det må derfor vurderes hvorvidt det er noe ved utdanningen som ikke er forenlig med en internasjonal avtale, konvensjon eller standard.

Konklusjon

Kravet er ikke aktuelt for denne utdanningen.

3.10 Opptakskrav

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoleforskriften § 7 første avsnitt, fjerde avsnitt første setning og femte avsnitt første setning:

«Kvalifisering for opptak

(1) Opptak til fagskoleutdanning krever enten relevant fag- eller svennebrev, treårig yrkesfaglig opplæring eller generell studiekompetanse [...], eller tilsvarende realkompetanse.

(4) Styret selv kan stille spesielle opptakskrav som er relevante for fagskoleutdanningen.

(5) Styret selv kan i tillegg stille opptakskrav om fullført og bestått fagskoleutdanning til fagskoleutdanninger.»

Bestemmelsen stiller krav til hvilke opptakskrav fagskolen kan stille for utdanninger.

Fagskoleopptak er regulert i fagskoleloven § 16. Fagskoleforskriften § 7 presiserer fagskolelovens kvalifiseringskrav. Det er presisert i bestemmelsens første ledd at opptak til fagskoleutdanning krever enten relevant fag- eller svennebrev, treårig yrkesfaglig opplæring eller generell studiekompetanse, eller tilsvarende realkompetanse. Innenfor disse rammene, er det fagskolene selv

som bestemmer hvilke opptaksgrunnlag som gjelder for de utdanningene de tilbyr. Dette skal vedtas i forskrift, jf. fagskoleloven § 16 fjerde avsnitt, men skal også stå i studieplanen, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1 femte avsnitt. I studieplanen er opptakskravet gjerne presisert mer i detalj enn i forskriften.

Opptakskravet må oppgi hva som er det generelle opptakskravet til studiet, (det vil si for eksempel å oppgi de aktuelle fagbrevene som gir opptak). Videre må opptakskravet ses i sammenheng med utdanningens overordnede læringsutbyttebeskrivelser, innhold og omfang. Det må vurderes hvorvidt det er realistisk at studentene kan nå det overordnede læringsutbyttet innenfor det oppgitte omfanget (studiepoeng) for utdanningen med opptakskravet som er gitt.

Opptakskravet skal også inneholde bestemmelser om realkompetansevurdering i tråd med fagskoleloven § 16 og fagskoleforskriften § 7. Realkompetanse er definert i fagskoleforskriften § 2 bokstav b som «dokumentert kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse tilegnet uavhengig av læringsarena, gjennom formell, ikke-formell og uformell utdanning». Opptak på grunnlag av realkompetanse forutsetter følgelig en tilsvarende kompetanse.

I utgangspunktet er det kun søkere som er 23 år eller eldre i opptaksåret som kan tas opp på grunnlag av tilsvarende realkompetanse, jf. fagskoleloven § 16 andre avsnitt første setning. Det kan imidlertid gis unntak fra alderskravet for kunstfaglige skoleutdanninger, jf. fagskoleforskriften § 8, jf. fagskoleloven § 16 andre avsnitt.

Det følger av fagskoleforskriften § 7 fjerde avsnitt at fagskolens styre kan stille spesielle opptakskrav som er relevante for fagskoleutdanningen. Det ligger i «relevante» opptakskrav at det kreves at det spesielle opptakskravet har en viss relevans for den konkrete utdanningen. Med spesielle opptakskrav menes «krav om bestemte fag, fagbrev, svennebrev, karakterer, poeng, opptaksprøver, arbeidserfaringer, autorisasjoner, sertifiseringer eller andre yrkesgodkjenninger», jf. fagskoleforskriften § 7 fjerde avsnitt andre setning. Listen er uttømmende i den forstand at fagskolen ikke har anledning til å stille andre spesielle opptakskrav enn de som er listet opp. Dersom fagskolen har satt spesielle opptakskrav for utdanningen, må det komme tydelig frem hva som kreves av søkerne. Videre må fagskolen fastsette hvor stor vekt opptaksprøven skal tillegges dersom fagskoleutdanningen har opptaksprøve som spesielt opptakskrav, jf. fagskoleforskriften § 18.

I henhold til fagskoleforskriften § 7 tredje avsnitt kan realkompetansevurdering ikke foretas for opptak til fagskoleutdanninger der fagskolen har stilt som spesielt opptakskrav at studenten har yrkesgodkjenning, autorisasjon eller sertifisering etter annen lovgivning med grunnlag i fagskoleforskriften § 7 fjerde avsnitt.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at opptakskravet er i samsvar med regelverket, jf. fagskoleforskriften § 7 første avsnitt, fjerde avsnitt første setning og femte avsnitt første setning.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Utdanningen har ifølge søknaden følgende opptakskravet til utdanningen:

Formelt opptakskrav er fullført og bestått videregående opplæring med fagbrev helsefagarbeider.

Søkere som ikke tilfredsstiller opptakskravet for formell kompetanse, kan søke om opptak på grunnlag av realkompetanse. Minimumsalder for opptak på bakgrunn av realkompetanse er at søker fyller 23 år i løpet av året det søkes opptak. Søkere må levere dokumentasjon på realkompetanse som tilsvarer fullført og bestått videregående opplæring med fagbrev helsefagarbeider.

Søkere som ikke har dokumentert fullført og bestått fag- eller svenneprøve innen fristen for å sende inn dokumentasjon, og som derfor ikke er kvalifisert for opptak, kan få opptak til fagskoleutdanning dersom de kan dokumentere at de skal gjennomføre fag- eller svenneprøven i løpet av det påfølgende semesteret. Studenter med opptak på visse vilkår som ikke oppfyller opptakskravene i løpet av første semester etter opptak, mister studieplassen og studieretten.

Vurdering

Vår vurdering er at opptakskravene er relevante for innholdet i utdanningen og at utdanningen bygger videre på de forkunnskapene søkerne må dokumentere.

Samlet sett viser dette at kravet er oppfylt.

Anbefaling

Vi anbefaler at dere gir søkere informasjon om at søkere som blir tatt opp på grunnlag av realkompetansevurdering ikke vil få autorisasjon som helsepersonell etter fullført utdanning. Dersom utdanningen kun gir kompetanse til stillinger hvor det stilles krav til autorisasjon, bør dere begrense opptakskravet til helsefagarbeider med autorisasjon og ikke ta opp studenter på bakgrunn av realkompetansevurdering, jf. fagskoleforskriften § 7, tredje ledd:

Realkompetansevurdering kan ikke foretas for opptak til fagskoleutdanninger der fagskolen har stilt som et opptakskrav at studenten har yrkesgodkjenning, autorisasjon eller sertifisering etter annen lovgivning.

3.11 Politiattest

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoleloven § 27 første og andre avsnitt:

«I utdanninger der studenter kan komme i kontakt med mindreårige som del av klinisk undervisning eller praksisstudier, skal fagskolen kreve at studentene skal legge frem politiattest som omtalt i politiregisterloven § 39 første ledd.

Fagskolen kan kreve politiattest ved opptak eller underveis i slike utdanninger.

Hvis det er gitt særlige regler om politiattest for bestemte typer arbeid, gjelder disse reglene tilsvarende for studenter som deltar i praksisstudier eller klinisk undervisning.»

Etter ordlyden oppstiller bestemmelsen en plikt for fagskolen til å kreve politiattest i visse situasjoner. Ordlydsforståelsen støttes av forarbeidene.

I vurderingen av om det skal kreves politiattest ved opptak, er det ikke nødvendig at studenten med sikkerhet vil komme i kontakt med mindreårige. I forarbeidene til fagskoleloven er det lagt til grunn at det er tilstrekkelig at det er en mulighet for at studenten, i forbindelse med praksisstudier eller klinisk undervisning, kan komme i kontakt med mindreårige på en slik måte at overgrep kan finne sted. Dersom utdanningen ikke har obligatorisk praksis eller klinisk undervisning, er det ikke adgang til å kreve politiattest ved opptak dersom det bare er en mulighet for at studenten velger praksisopplæring eller klinisk undervisning i femtiden. Fagskolene kan imidlertid kreve politiattest fra disse studentene dersom de senere i utdanningsløpet skal delta i praktisk eller klinisk undervisning hvor vedkommende vil kunne komme i kontakt med mindreårige på en slik måte at overgrep kan finne sted.

Politiattest kan bare brukes dersom den bidrar til å øke tilliten til at mindreårige tas hånd om av skikkede personer, jf. politiregisterloven § 37 første avsnitt nr. 4. Det er i forarbeidene til fagskoleloven lagt til grunn at i utdanninger der en student kan komme i kontakt med utviklingshemmede eller andre sårbare grupper, vil vedkommende også kunne komme i kontakt med mindreårige.

I forarbeidene til fagskoleloven går det fram at man med «praksisstudier» legger Universitets- og høyskolerådets definisjon til grunn: studier som «kjennetegnes av at studenten for en tidsbestemt periode befinner seg i en situasjon hvor han eller hun skal arbeide omtrent som en yrkesutøver. Kravene til oppgaver, omfang og utførelse vil være ulike avhengig av hvor i studieløpet studenten befinner seg. Situasjonen er som oftest kjennetegnet av at praksisstudiene gjennomføres utenfor utdanningsinstitusjonens egen ramme, og at en fag-person på praksisstedet er veileder.»

Kravet er ikke aktuelt for denne utdanningen.

3.12 Skikkethetsvurdering

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoleforskriften § 27 første og andre avsnitt:

«Skikkethetsvurdering skal foregå ved alle utdanninger der studenten kan utgjøre en fare, jf. § 26. (...)»

Ved akkreditering av fagskoleutdanning skal det vurderes om fagskolen skal foreta skikkethetsvurderinger for den aktuelle fagskoleutdanningen.»

Fra fagskoleforskriften § 26:

«En skikkethetsvurdering skal avdekke om studenten har de nødvendige forutsetningene for å kunne utøve yrket. En student som i utdanningen eller i fremtidig yrkesutøvelse kan utgjøre fare for liv, fysisk og/eller psykisk helse, rettigheter og sikkerhet til barn, unge eller voksne i sårbare situasjoner, er ikke skikket for yrket.»

Det følger av fagskoleforskriften § 27 andre avsnitt at det skal vurderes om fagskolen skal foreta skikkethetsvurderinger for den aktuelle fagskoleutdanning ved akkreditering av fagskoleutdanning. Formålet med en skikkethetsvurdering er å avdekke om studentene har de nødvendige forutsetninger for å kunne utøve yrket, jf. fagskoleforskriften § 26 første setning.

Skikkethetsvurderinger skal foregå ved alle utdanninger der studenten kan utgjøre en fare, jf. § 26, jf. § 27 første avsnitt første punktum. Det følger av § 26 andre setning at vurderingstemaet er om det er en fare for liv, fysisk og/eller psykisk helse, rettigheter og sikkerhet til barn, unge eller voksne i sårbare posisjoner.

I utdanninger der studentene er i kontakt med barn, unge eller voksne i sårbare posisjoner, og kan utsette deres liv, fysiske og/eller psykiske helse, rettigheter og sikkerhet for fare skal det dermed foretas skikkethetsvurderinger, jf. § 26, jf. § 27. Sårbare situasjoner kan foreligge der studenter har ansvar eller omsorg for et individ, og der det kan oppstå et tillitsforhold. Dette kan for eksempel være dersom studenter skal møte sårbare individer som en del av arbeidsoppgavene i praksis eller klinisk undervisning. Et annet eksempel er dersom studentene er avhengig av hverandre og sårbare i læringssituasjonen eller yrkesutførelsen, blant annet som kollegaer.

Dersom studenter kan utgjøre en slik fare må det foretas skikkethetsvurdering, jf. § 27 første avsnitt første setning. Det er fagskolens ansvar å legge utdanningene til rette for at vurderingen av om en student er skikket for yrket, kan foretas innenfor formatet på utdanningen. Læringsformene må dermed være egnet til å avdekke studentenes skikkethet.

Det er kun utdanninger definert i § 27, jf. § 26 som kan underlegges en egen skikkethetsvurdering.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at studentene i utdanningen eller i fremtidig yrkesutøvelse kan utgjøre fare for liv, fysisk og/eller psykisk helse, rettigheter og sikkerhet til barn, unge eller voksne i sårbare situasjoner, og dere krever skikkethetsvurdering i tråd med dette, jf. fagskoleforskriften § 26 andre setning, jf. § 27 første avsnitt første setning.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

I søknadsskjemaet skriver dere at utdanningen oppfyller vilkårene i fagskoleforskriften § 26: En skikkethetsvurdering skal avdekke om studenten har de nødvendige forutsetningene for å kunne utøve yrket. En student som i utdanningen eller i fremtidig yrkesutøvelse kan utgjøre fare for liv, fysisk og/eller psykisk helse, rettigheter og sikkerhet til barn, unge eller voksne i sårbare situasjoner, er ikke skikket for yrket. Det inngår praksis i utdanningen og studenten vil komme i kontakt med barn i sårbare situasjoner.

Vurdering

Vår vurdering er at skikkethetsvurderingen som skal gjøres i utdanningen, er tilstrekkelig hjemlet i regelverket. Dere oppgir at studentene, gjennom praksis, vil komme i kontakt med barn i sårbare situasjoner, men vi antar at dette er en skrivefeil at og at det skal være pasienter i sårbare situasjoner. Kandidater fra utdanningen skal

både i utdanningen og i yrkesutøvelsen arbeide med eldre pasienter. Slike pasienter kan være mennesker i sårbare situasjoner.

Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

3.13 Fagmiljø og sensorer

3.13.1 Fagmiljøet som er tilknyttet utdanningen – størrelse og kravspesifikasjon

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første og tredje avsnitt:

«Fagmiljøets størrelse og kompetanse skal stå i forhold til antallet studenter og utdanningens innhold og egenart. I fagmiljøet skal det finnes personer med utdanning minst på fagskolenivå, utdanningsfaglig kompetanse og oppdatert yrkeserfaring.»

«Fagskolen skal fastsette egne krav til fagmiljøets størrelse, kompetanse og sammensetning.»

Fagmiljø er definert i fagskoletilsynsforskriften § 1-2 bokstav a som «de som regelmessig og direkte bidrar til å gjennomføre, organisere eller utvikle utdanningen eller fagområdet». Fagmiljøet kan bestå av fast ansatte, midlertidige ansatte og timelærere, og de ansatte kan være i heltids- eller deltidsstillinger.

Bestemmelsens første avsnitt første setning beskriver et overordnet krav om at fagmiljøets størrelse og kompetanse skal stå i forhold til utdanningens innhold og egenart, og til hvor mange studenter som til enhver tid tar utdanningen. Videre stilles det konkrete krav til hva slags kompetanse personer i fagmiljøet skal ha. Det er ikke stilt noen absolutte krav til hvor mange personer som må være del av fagmiljøet. Det sentrale er at fagmiljøet må bestå av nok personer til at det er mulig å gjennomføre alle aktiviteter knyttet til planlegging, undervisning, tilbakemelding, vurdering med videre. Hvor mange personer som trengs, vil i stor grad avhenge av hvor mange studenter som tar utdanningen. Videre bør fagmiljøets størrelse være robust nok til å tåle endringer som for eksempel uventet fravær eller liknende.

Kompetansekravene gjelder for det samlede fagmiljøet. Hvilken kompetanse som skal finnes i et konkret fagmiljø krever en konkret vurdering av blant annet den enkelte utdanningens faginnhold og undervisningsform. Fagmiljøet må ha rett faglig kompetanse til å kunne gjennomføre opplæring og vurdering i tråd med studieplanen. Utdanningsformen vil kunne påvirke hvilken kompetanse som er nødvendig i fagmiljøet. Også sammensetningen av studentene, og studentenes startkompetanse, vil kunne påvirke hva som kreves av fagmiljøet.

I tillegg til det overordnede kravet er det også et krav i bestemmelsens første avsnitt andre setning om at det finnes noen i fagmiljøet med relevant utdanning minst på fagskolenivå, relevant utdanningsfaglig kompetanse, jf. § 1-2 bokstav b, og oppdatert relevant yrkeserfaring. Disse kravene er relative og må stå i forhold til utdanningens type og målgruppe.

Det følger av bestemmelsens tredje avsnitt at fagskolen skal fastsette egne krav til fagmiljøets størrelse, kompetanse og sammensetning. Det som er gjennomgått ovenfor her er følgende generelle

minimumskrav. Fagskolen må fastsette egne fagspesifikke lokale krav til hvilket fagmiljø den enkelte utdanning skal ha.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at fagmiljøets størrelse og kompetanse står i forhold til antallet studenter, men ikke i forhold til utdanningens innhold og egenart, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første avsnitt.

NOKUT konkluderer med at fagskolen ikke har fastsatt krav til fagmiljøets kompetanse og sammensetning som er i samsvar med utdanningens innhold og egenart, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første og tredje avsnitt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Kompetansekrav i kravspesifikasjonen

- Emne 1 *Perspektiver i helsefremmende og forebyggende arbeid*: Kompetanse for å undervise skal minst være utdanning som sykepleier eller helsesykepleier. I tillegg må vedkommende ha utøvd sitt yrke i minst 3 år etter 2013 enten i helsetjenesten eller i undervisning innen helsefag på fagskole eller høyskole eller universitet.
- Emne 2 *Sykdomslære og legemidler for helsefagarbeidere i kommunehelsetjenesten*: Kompetanse for å undervise i tema tilhørende sykdomslære skal minst være utdanning som sykepleier eller helsesykepleier. Kompetanse for å undervise i tema tilhørende legemidler skal minst være utdanning som sykepleier eller helsesykepleier eller farmasøyt. I tillegg kreves det relevant yrkeserfaring i minst 3 år etter 2013 i form av utøvelse av sitt yrke enten i helsetjenesten eller i apotek eller i undervisning innen helsefag på fagskole eller høyskole eller universitet.
- Emne 3 – *Praksis*: Her beskriver dere ingen kompetansekrav for faglærerne, dere beskriver krav til praksisveileder. Vi forstår dette som krav til eksterne praksisveiledere. Kompetansekravet for eksterne praksisveiledere er minst utdanning som vernepleier eller sykepleier, med utdanning på minst NKR nivå 6. Vedkommende må også ha utøvd sitt yrke i minst 5 år etter 2013. I studieplanen skriver dere også at faglærer har ansvar for å veilede i forbindelse med arbeidskrav og læringsutbytte i praksis.
- Emne 4 *Fordypningsoppgave*: Kompetanse for å undervise skal minst være utdanning som sykepleier, eller helsesykepleier. I tillegg må vedkommende ha utøvd sitt yrke i minst 3 år etter 2013 enten i helsetjenesten eller i undervisning innen helsefag på fagskole eller høyskole eller universitet. Tilleggsutdanning innen sykdomslære og farmakologi kan bli foretrukket.

IKT- kompetanse

- Hver lærer må beherske itslearning og Office-programmene. Det er satt opp internt kurs og oppfølgingskurs i læringsplattformen itslearning. Det er et krav

at alle i fagmiljøet som ikke har formell nettpedagogikk, skal ta internt kurs i nettpedagogikk. Kurset er på 12 timer og gjennomføres over to dager. Innholdet i kurset er nettpedagogikk og nettundervisning i digitalt klasserom. Kurset gjennomføres første gang i 2021 og en gang årlig innen 1. september.

- I tillegg er det krav om at minst to personer i fagmiljøet tar formell utdanning på minst 15 studiepoeng i nettpedagogikk.

Utdanningsfaglig kompetanse og undervisningserfaring

- For utdanningsfaglig ansvarlig stiller dere krav om minimum tre års erfaring fra undervisning og minimum 60 studiepoeng i pedagogikk i forma av enten PPU eller annen utdanning innen pedagogikk/ didaktikk. Dere stiller ikke krav om utdanningsfaglig kompetanse eller undervisningserfaring for faglærere.

Fagmiljøets størrelse

Ifølge kravspesifikasjonen skal forholdstall mellom undervisningspersonalet og studentene ikke overskride 20 studenter per årsverk. I søknadsskjemaet oppgir dere at 6 ansatte skal bidra inn i utdanningen med totalt 1,4 årsverk fordelt på 20 studenter. Faglærere bidrar med til sammen ett årsverk, faglig ansvarlig med 0,11 årsverk, utdanningsfaglig ansvarlig med 0,9 årsverk og sensorer skal bidra med 0,15 årsverk.

De som er tiltenkte stillinger i fagmiljøet

- Faglærer i alle emner og faglig ansvarlig: Sykepleier, lederutdanning for helsesektoren, grunnfag sosiologi, veiledning og konsultasjonsmetodikk 30 stp og master i psykisk helsearbeid. Vedkommende har jobbet som sykepleier, høgskolelærer, lærer på vgs. og universitetslektor.
- Faglærer i emne 1, stedfortreder i emne 2-4: Flerkulturell fagkompetanse, helsepsykologi 30 stp, master i internasjonal helse, psykiatrisk helsearbeider, pedagogisk veileder, bachelor i internasjonal helse og sykepleier. Vedkommende har jobbet som spesialsykepleier, høgskolelektor, lektor, sykepleier på geriatrisk post og sykepleier.
- Ekstern sensor og faglærer i emne 1, 2 og 4: Sykepleier eller helsesykepleier og har utøvd yrket sitt i minst tre år etter 2013 enten i helsetjenesten eller i undervisning innen helsefag på fagskole, høgskole eller universitet.

Vurdering

Vår vurdering er at fagmiljøets størrelse og kompetanse er tilstrekkelig i forhold til antallet studenter, men ikke i forhold til utdanningens innhold og egenart.

Dere stiller ikke krav til utdanningsfaglig kompetanse, verken formell eller uformell, eller undervisningserfaring, til andre enn den utdanningsfaglige ansvarlige. Vedkommende underviser ikke i utdanningen. I tabellen for fagmiljøet kommer det likevel fram at de fleste lærere har undervisningserfaring, én har også erfaring med

nettundervisning. Dere stiller videre krav om at minst to personer i fagmiljøet skal ta nettpedagogisk utdanning på 15 studiepoeng innen to år fra akkreditering og har obligatorisk kurs til alle som ikke har nettpedagogisk kompetanse. Vi forutsetter at kurset på 12 timer i nettpedagogikk holdes av personer med formell nettpedagogisk kompetanse. Kravet til utdanningsfaglig kompetanse i fagmiljøet er derfor ivaretatt.

Vår vurdering er at kravene dere stiller til formell faglig kompetanse for faglærere, er relevante for utdanningen, men ikke tilstrekkelig for å ivareta utdanningens innhold og egenart. Denne utdanningen er rettet mot eldre pasienter, og det er derfor nødvendig at det er personer med tilleggsutdanning i geriatri i fagmiljøet for å ivareta utdanningens innhold og egenart. Dere har i kravene dere stiller til fagmiljøet, ikke stilt krav om slik kompetanse hverken for faglærere eller for faglig ansvarlig. Fagmiljøet vil derfor ikke kunne ivareta utdanningens innhold og egenart godt nok.

Det er heller ingen i fagmiljøet som har formell utdanning innen geriatri og faglig ansvarlig har heller ikke dette. Vi vurderer derfor at de personene som er tiltenkt å inngå i fagmiljøet, heller ikke har tilstrekkelig formell kompetanse til å ivareta utdanningens innhold og egenart.

Dere må endre kravspesifikasjonen og ha noen i fagmiljøet med utdanning innen geriatri. Se også vurdering under punkt 3.13.3.

Samlet viser dette at kravet ikke er oppfylt.

Anbefaling

Dere stiller ikke krav om undervisningsfaglig kompetanse eller undervisningserfaring for faglærere. Dere bør vurdere om dere skal stiller krav til undervisningsfaglig kompetanse hos faglærere, eventuelt angi at dere vil prioritere søkere som har undervisningskompetanse i tillegg til erfaring fra eget yrke. Dere bør også stille krav til når de ansatte skal har gjennomført nettpedagogisk utdanning.

Vi anbefaler også at dere tar vekk alternativet om helsesykepleier som en mulig utdanningsbakgrunn. Denne videreutdanningen ikke er relevant for denne utdanningen og vil dermed ikke gi noe kompetanse utover sykepleierkompetansen som dere allerede stiller som krav.

I tabellen for fagmiljøet kommer det i tillegg fram at de fleste lærere har undervisningserfaring, en har også erfaring med nettundervisning. Dere stiller krav om at minst to personer i fagmiljøet skal ta nettpedagogisk utdanning på 15 studiepoeng, men dere har ikke angitt tidspunkt for når utdanningen skal være gjennomført.

3.13.2 Den utdanningsfaglig ansvarlige

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-3 andre avsnitt bokstav b:

«Utdanningen skal ha en utdanningsfaglig ansvarlig med utdanningsfaglig utdanning som har ansvar for å legge til rette for studentenes læring.»

Det stilles krav om at utdanningen må ha en utdanningsfaglig ansvarlig som har utdanningsfaglig utdanning og som har ansvar for å legge til rette for studentenes læring. Kravet må ses i sammenheng med kravet i bestemmelsens første avsnitt om at noen i fagmiljøet skal ha «utdanningsfaglig kompetanse».

Kravet i § 2-3 annet avsnitt bokstav b er at den utdanningsfaglige ansvarlige har «utdanningsfaglig utdanning». Med utdanningsfaglig utdanning menes pedagogisk utdanning. Det forutsettes at det trengs utdanningsfaglig utdanning rettet mot læring minst på nivå med videregående opplæring. Kravet er følgelig strengere enn hva som følger av definisjonen av «utdanningsfaglig kompetanse» i fagskoletilsynsforskriften § 1-2. Det er følgelig ikke tilstrekkelig med kun utdanningsfaglig kompetanse fra relevant undervisningsarbeid, eller lignende.

Det er tilstrekkelig at den utdanningsfaglige ansvarlige har en «generell» pedagogisk utdanning, og det kreves derfor ikke at personens utdanning er tilpasset undervisningsformen på den aktuelle utdanningen i form av stedbasert eller nettbasert utdanning. Det er tilstrekkelig at noen i fagmiljøet har kompetanse knyttet til undervisningsformen, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første avsnitt.

Én person kan fylle rollen som utdanningsfaglig ansvarlig for flere utdanninger. Det krever imidlertid at hen har tilstrekkelig kapasitet til å legge til rette for studentenes læring for alle utdanningene. Det kreves ikke at den utdanningsfaglige ansvarlige har undervisningsoppgaver i utdanningene hen er ansvarlig for, men det vil som regel være en fordel for fagskolen.

Det følger av bestemmelsens tredje avsnitt at fagskolen skal fastsette egne krav til fagmiljøets størrelse, kompetanse og sammensetning. Det som er gjennomgått ovenfor her er følgelig generelle minimumskrav. Fagskolen må fastsette egne fagspesifikke lokale krav til hvilket fagmiljø den enkelte utdanning skal ha, og det må komme fram av kravspesifikasjonen hvilke krav fagskolen setter til den som skal fylle rollen som utdanningsfaglig ansvarlig.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at utdanningen har en utdanningsfaglig ansvarlig med relevant utdanningsfaglig kompetanse, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-3 annet avsnitt bokstav b.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

I kravspesifikasjonen skriver dere at utdanningsfaglig ansvarlig skal ha minimum tre års undervisningserfaring, 60 studiepoeng i pedagogikk i form av enten PPU eller annen utdanning innen pedagogikk/didaktikk. Formell faglig kompetanse skal minst være utdanning som sykepleier, helsesykepleier, vernepleier eller farmasøyt og vedkommende må ha minst to års yrkeserfaring etter 2013.

I vedlegget «Oversikt over fagmiljø» skriver dere at utdanningsfaglig ansvarlig har følgende kompetanse: Praktisk pedagogisk utdanning som yrkesfaglærer. Vedkommende er utdannet sykepleier og har tatt flere etterutdanninger. Den utdanningsfaglige ansvarlige har lang erfaring fra undervisning ved videregående opplæring. Vedkommende er utdanningsfaglig ansvarlig for fem andre utdanninger.

Utdanningsfaglig ansvarlig skal blant annet ha ansvar for utvikling og kvalitetssikring av det pedagogiske opplegget og følge opp undervisningspersonalet. Ifølge søknaden skal utdanningsfaglig ansvarlig bidra med 0,09 årsverk.

Vurdering

Vår vurdering er at dere stiller relevante krav til den utdanningsfaglige i kravspesifikasjonen. Det er samsvar mellom kravene dere stiller i kravspesifikasjonen og kompetansen til den personen som skal være utdanningsfaglig ansvarlig.

Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

3.13.3 Den faglig ansvarlige

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-3 andre avsnitt bokstav a:

«Utdanningen skal ha en faglig ansvarlig som har ansvar for utviklingen og gjennomføringen av utdanningen. Den faglig ansvarlige skal ha utdanning som er relevant for utdanningens innhold og egenart, og være ansatt i minst 50 prosent stilling ved fagskolen.»

Det stilles krav til at utdanningens faglige ansvarlige skal ha en bestemt utdanning, og utdanningen må være relevant for den aktuelle fagskoleutdanningen. Den som er ansatt i stillingen må både oppfylle kravet fagskolen har satt i kravspesifikasjonen og kravene i fagskoletilsynsforskriften § 2-3 annet avsnitt bokstav a.

Personen som har rollen som faglig ansvarlig skal være ansatt ved fagskolen i minst 50 prosent stilling på søknadstidspunktet. Sistnevnte er begrunnet i at fagskolens styre og ledelse skal ha arbeidsrettslig styring over den faglige ansvarlige. Den faglige ansvarlige må ha kompetanse til å hente inn og kvalitetssikre bidrag fra fagmiljøet og/eller samarbeidsaktørene, slik at hen kan sikre at utdanningen utvikles og gjennomføres på en måte som er egnet til at studentene kan oppnå læringsutbyttet.

Én person kan fylle rollen som faglig ansvarlig for flere utdanninger. Det krever imidlertid at hen har tilstrekkelig kapasitet til å utføre oppgavene og ivareta ansvaret som følger med rollen for alle utdanningene.

Det følger av bestemmelsens tredje avsnitt at fagskolen skal fastsette egne krav til fagmiljøets størrelse, kompetanse og sammensetning. Det som er gjennomgått ovenfor her er følgelig generelle minimumskrav. Fagskolen må fastsette egne fagspesifikke lokale krav til hvilket fagmiljø den enkelte utdanning skal ha, og det må komme fram av kravspesifikasjonen hvilke krav fagskolen setter til den som skal fylle rollen som faglig ansvarlig.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at utdanningen har en faglig ansvarlig som har ansvar for utviklingen og gjennomføringen av utdanningen, men at faglig ansvarlig ikke har utdanning som er relevant for utdanningens innhold og egenart, jf.

fagskoletilsynsforskriften § 2-3 annet avsnitt bokstav a. Vedkommende er tilsatt i minimum 50 prosent stilling.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

I kravspesifikasjonen stiller dere krav om at faglig ansvarlig skal ha minst utdanning som sykepleier eller farmasøyt med etterutdanning fra høyskole eller universitet i enten sykdomslære, farmakologi, patofysiologi, helsevitenskap, gerontologisk sykepleie eller psykisk helsearbeid. I tillegg krever dere pedagogisk erfaring og utøvelse av yrket enten i helsetjenesten, apotek eller i undervisning innen helsefag på fagskole eller høyskole eller universitet i minst fem år etter 2013.

I søknadsskjemaet skriver dere at faglig ansvarlig er ansatt i 50 prosent stilling, 14 prosent av stillingen er satt av til rollen som faglig ansvarlig og 11 prosent som faglærer.

I vedlegget «Oversikt over fagmiljø» skriver dere at faglig ansvarlig har følgende kompetanse: Sykepleierutdanning, NKI lederutdanning for helsesektoren 30 stp, grunnfag sosiologi 60 stp, veiledning og konsultasjonsmetodikk 30 stp, master i psykisk helsearbeid. Vedkommende har erfaring som sykepleier 1987-1994, høyskolelærer 1995-2005 og universitetslektor 2009 – dd.

Vurdering

Vår vurdering er at kompetansen til faglig ansvarlig er relevant for utdanningen dere har søkt akkreditert, men at vedkommende mangler faglig kompetanse som er tilstrekkelig spisset mot denne utdanningen. Med tanke på utdanningens innhold og egenart, som er rettet mot den eldre pasienten og sykdomslære og legemidler, er det nødvendig at faglig ansvarlig har faglig spissing innen ett av disse temaene. Vår vurdering er at en ettutdanning innen geriatri antakelig vil det være mest relevant, mens en etterutdanning innen psykiatri i mindre grad vil gi den faglige spissingen som er nødvendig for den eldre pasienten.

Det er imidlertid mulig å ha en faglig ansvarlig som har en god faglig tyngde innen sykepleie, men ikke den faglige spissingen vi etterlyser. Det krever imidlertid at det i fagmiljøet er andre med denne faglige spissingen. Dere har ikke stilt krav om eller mangler personer med videreutdanning i geriatri i fagmiljøet, jf. omtale under 3.13.1. Derfor kan vi heller ikke godkjenne de kravene og den personen dere ha tiltenkt som faglig ansvarlig som tilfredsstillende.

Samlet viser dette at kravet ikke er oppfylt.

3.13.4 Sensorenes kompetanse

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-5:

«Sensorene skal ha kompetanse til å vurdere om studenten har oppnådd læringsutbyttet for emnet eller utdanningen.»

Bestemmelsen stiller krav til hvilken kompetanse sensorene skal ha. Det sentrale er at sensorene har en kompetanse som gjør det mulig å vurdere hvorvidt studenten har oppnådd læringsutbyttet for emnet eller utdanningen. Studentenes kunnskap, ferdigheter og kompetanse må bli prøvd på en upartisk og faglig betryggende måte, og vurderingen skal sikre det faglige nivået ved den aktuelle utdanningen, jf. fagskoleloven § 21 første avsnitt. Det er ikke et krav at sensorene må være eksterne, men fagskoleloven krever enten en ekstern evaluering av vurderingen eller vurderingsordningene, jf. fagskoleloven § 21 første avsnitt siste punktum.

Hvilken kompetanse sensorene skal ha må vurderes opp mot de oppgavene sensoren skal ha. Det betyr at det kan være forskjell på om sensuren gjelder et enkeltemne eller utdanningen som helhet. For å kunne vurdere om studentene har oppnådd læringsutbyttet må sensorene ha god kjennskap til læringsutbyttebeskrivelsene. Sensoren må videre ha oppdatert fagkunnskap, og kunnskap og kompetanse om yrkesfeltet tilpasset det sensoroppdraget hen skal utføre.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at dere har sikret at sensorene har tilstrekkelig kompetanse til å vurdere om studenten har oppnådd læringsutbyttet i emnet eller utdanningen, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-5.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

I søknadsskjemaet og i kravspesifikasjonen skriver dere at sensorene skal ha følgende kompetanse:

- minst utdanning som sykepleier eller helsesykepleier, for emne 2 er utdannings som farmasøyt også relevant
- utøvd sitt yrke i minst 3 år etter 2013 enten i helsetjenesten, på apotek eller i undervisning innen helsefag på fagskole eller høyskole eller universitet

Vurdering

Vår vurdering er at kravene dere stiller til sensorenes kompetanse er relevant og tilpasset utdanningen dere søker akkreditert.

Ifølge tabellen for fagmiljøet skal dere benytte både ekstern sensor og interne sensorer. De interne sensorene er faglærere og har erfaring med å gi vurderinger.

Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

Anbefalinger

Vi viser til punkt 3.13.1 hvor vi anbefaler at dere tar vekk kravet om helsesykepleier da dette ikke gir en tilleggskompetanse som er relevant for denne utdanningen.

Kravet i fagskoletilsynsforskriften er at sensorene skal ha kompetanse til å vurdere om studenten har oppnådd læringsutbyttet for emnet eller utdanningen. Dette innebærer

også at sensorene må ha god kjennskap til læringsutbyttebeskrivelsene og ha vurderingskompetanse, eller at den eller de som skal være sensor får opplæring i hvordan vurderinger skal gjøres og hva som ligger i de ulike karakteruttrykkene sensoren(e) skal bruke. Dere må derfor sikre at sensorer uten vurderingskompetanse for eksempel får en innføring i hvordan å vurdere studenter, læringsutbyttebeskrivelsene og/eller at dere lager en sensorveiledning.

Ettersom dere har stilt krav til sensorene i kravspesifikasjonen, anbefaler vi at dere også inkluderer et krav om særlig eksterne sensorers vurderingskompetanse.

Utdanningskravene dere har stilt, vil ikke nødvendigvis gi denne vurderingskompetansen.

3.13.5 Praksisveiledernes kompetanse

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-4:

«Eksterne praksisveiledere skal ha kompetanse til å veilede og vurdere studentene i praksis.»

Bestemmelsen oppstiller krav til de eksterne praksisveilederne. Kravet er bare relevant for utdanninger med praksis. Interne praksisveiledere er en del av fagskolens fagmiljø og dekkes av kravene i fagskoletilsynsforskriften § 2-3.

Med «ekstern praksisveileder» forstås den veilederen studenten har på arbeidsplassen der studentene har sin praksis. Praksisveilederen skal kunne veilede studentene slik at de oppnår læringsutbyttet for utdanningen. For å kunne oppnå dette formålet må praksisveilederen kjenne læringsutbyttebeskrivelsen for den konkrete utdanningen og praksisen. Videre skal praksisveilederen vurdere studentenes kompetanse, og må derfor ha kompetanse i å vurdere, kjenne fagskolens vurderingskriterier, og forstå karakterskalaen og hva som er godt nok for å bestå praksis.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at dere er sikret at eksterne praksisveilederne har kompetanse til å veilede og vurdere studentene i praksis, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-4.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

I søknadsskjemaet og kravspesifikasjonen skriver dere at eksterne praksisveiledere har eller skal ha følgende kompetanse:

- Utdanning på minst NKR nivå 6
- Utdanning som enten vernepleier eller sykepleier
- Praksisveiledere skal ha utøvd sitt yrke i minst 5 år etter 2013

I kravspesifikasjonen stiller dere krav til at praksisveiledere skal delta nettsamling ved skoleårets start der fagansvarlig gjennomgår læringsutbyttebeskrivelsene for praksis og hvordan studentene skal vurderes.

Praksisveiledere og rektor definerer og formulerer i samarbeid praksisoppgaven. Praksisveileder har ansvaret for å veilede studentene samt for å vurdere studenten ut ifra de definerer vurderingsområdene.

Vurdering

Vår vurdering er at dere sikrer at praksisveilederne har tilstrekkelig kompetanse til å veilede og vurdere studentene i praksis.

Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

Anbefaling

Det er imidlertid uklart hvorfor rektor skal være med å definere og formulere praksisoppgaven. Vi ser det som mer hensiktsmessig og anbefaler at faglig ansvarlig i samarbeid med praksisveileder lager praksisoppgaven.

Vedlegg 1: Læringsutbyttebeskrivelser

Overordnede læringsutbyttebeskrivelser hentet fra søknadsskjema

Kunnskap

Kandidaten

- har kunnskap om sykdomslære og de vanligste legemidler som anvendes i arbeid med den eldre pasienten i kommunehelsetjenesten
- har innsikt i relevante lover, forskrifter, rettigheter og kvalitetskrav for den eldre pasienten i kommunehelsetjenesten
- har kunnskap om den eldre pasienten og kjennskap til kommunehelsetjenesten
- kan oppdatere sin kunnskap om den eldre pasienten og aktuelle legemidler i kommunehelsetjenesten
- forstår betydningen av bruk av legemidler i et samfunnsperspektiv på gruppe- og individnivå for den eldre pasienten i kommunehelsetjenesten

Ferdigheter

Kandidaten

- kan anvende kunnskap om sykdomslære og aktuelle legemidler i arbeid med den eldre pasienten i kommunehelsetjenesten
- kan anvende metoder for observasjon av virkning og bivirkning av legemidler som brukes av den eldre pasienten i kommunehelsetjenesten
- kan finne informasjon og fagstoff om ulike sykdommer hos den eldre pasienten i kommunehelsetjenesten
- kan kartlegge og identifisere den eldre pasientens grunnleggende behovsområde og iverksette nødvendig tiltak

Generell kompetanse

Kandidaten

- har forståelse for yrkesetiske retningslinjer og de ulike etiske prinsipper
- har utviklet en etisk grunnholdning som ivaretar brukermedvirkning ved bruk av behandling til den eldre pasienten i kommunehelsetjenesten
- kan utføre sitt arbeide tilpasset den eldre pasientens grunnleggende behov
- kan bygge tverrfaglig og tverretatlig relasjoner gjennom samhandling med kollegaer og etater rettet mot den eldre pasienten i kommunehelsetjenesten
- kan utvikle arbeidsmetoder gjennom kunnskapsdeling om sykdomslære, veiledning og etisk refleksjon

Vedlegg 2: Sakkyndige

NOKUT skal vurdere om søknaden oppfyller kravene til akkreditering av fagskoleutdanning, jf. fagskoleloven med forskrifter.

NOKUT oppnevner sakkyndige som skal vurdere kravene i samarbeid med NOKUTs saksbehandlere, og har stilt krav til de sakkyndiges kompetanse, jf. fagskoletilsynsforskriften § 5-3 første og andre avsnitt.

Til vurderingen av denne søknaden har NOKUT oppnevnt et sakkyndig panel med disse medlemmene:

- **Forlagsredaktør, Ingvild Skjetne, Fagbokforlaget, V&B AS (panelleder)**

Skjetne er utdannet sykepleier. I tillegg har hun pedagogisk og samfunnsfagligutdanning og har en mastergrad i yrkespedagogikk. Hun har variert undervisningspraksis innenfor helsefagene på ulike nivåer, både høyskole, videregående og fagskole. I de senere årene har hun hatt ansvar for opplæring av veiledere for «Menn i helse». Skjetne har sittet i en rekke utvalg, arbeidsgrupper og fagnemnder for helsefag på aktuelt nivå. Hun var Helsedirektoratets sekretær for NUFHO (Nasjonalt utvalg for fagskole – helse og oppvekstfag) 2016–2018. Skjetne har skrevet lærebøker for opplæringen i helsearbeiderfaget, portørfaget og helsesekretær hvor blant annet service, hygiene og HMS er temaer. Nylig har hun i forbindelse med Fagfornyelsen deltatt i utvikling av læreplaner for Vg1 helse og oppvekstfag og Vg2 & Vg3 helsearbeiderfag. Skjetne har vært sakkyndig for NOKUT tidligere.

- **Ph.d., Signe Tretteteig, Aldring og Helse**

Signe Tretteteig er sykepleier med videreutdanning i geriatri. Hun har en master i klinisk helsearbeid fra 2009 og en ph.d fra 2017 ved Universitetet i Oslo, medisinsk fakultet. Sin praktiske erfaring har hun som sykepleier og faglig leder på ulike sykehjemsavdelinger i kommunehelsetjenesten, og ved utredningsavdeling for hukommelsessvikt i spesialisthelsetjenesten. Fra 2008 til 2013 jobbet hun som studieleder i Aldring og helses nyetablerte nasjonale fagskole ved studieretningen demens og alderspsykiatri. I tillegg til rollen som studieleder bestod dette arbeidet i å utvikle skolens form og innhold. Tretteteig har vært redaktør for læreboka «Demensboka. Lærebok for helse og omsorgspersonell» utgitt på Forlaget Aldring og helse i 2016. Boka er skrevet for fagskolestudenter. Hun har også vært redaktør for en ny lærebok «Psykiske sykdommer hos eldre. Lærebok for helse og omsorgspersonell», som ble utgitt i 2020. De siste årene har hun jobbet som redaktør og faglig ansvarlig for e-læringskurs for helse- og omsorgsarbeidere. Tretteteig har vært sakkyndig for NOKUT tidligere.

- **Dosent, Kirsten Flaten, Høgskulen på Vestlandet**

Kirsten Flaten er dosent i spesialpedagogikk ved Høgskulen på Vestlandet (HVL). Hun har lærerutdanning, samt hovedfag i psykologi (NTNU) og master i spesialpedagogikk (USA), og lang yrkeserfaring fra bl.a. PPT og BUP. Flaten underviser i pedagogikk, spesialpedagogikk, psykisk helse og psykologi på HVL. Hun har publisert en rekke artikler og bøker, blant annet boken «Et helt vanlig barn» utgitt av Cappelen Damm i 2018.

- **Studentrepresentant, Tommy Raaen, ONF Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen**

Tommy Raaen er landsstyremedlem i Organisasjonen for norske fagskolestudenter (ONF). Han er student ved Trøndelag Høyere Yrkesfagskole på Skipsoffiserutdanningen, dekksoffiser på ledelsesnivå, og har i tillegg fagbrev som kokk og servitør. Han har lang erfaring som tillitsvalgt og studentrådsleder. Han har også representert barn og ungdom i diverse råd og utvalg i Trøndelag, i ulike styreverv på fylkeskommunalt nivå der han blant annet har vurdert søknader om økonomisk støtte for blant annet unge gründere.

Sakkyndige skal ikke ha oppgaver ved fagskolen eller ha andre tilknytninger til fagskolen som kan medføre inhabilitet, jf. forvaltningsloven § 6. De sakkyndige har erklært at de er habile i saken.

Søkerinstitusjonen har fått anledning til å uttale seg om NOKUTs forslag til sakkyndige, jf. fagskoletilsynsforskriften § 5-3 fjerde avsnitt.

DRAMMENSVEIEN 288 | POSTBOKS 578,1327 LYSAKER | T: 21 02 18 00 | [NOKUT.NO](https://nokut.no)